

TJØME KOMMUNE

BUDSJETT 2012 OG ØKONOMIPLAN 2012-2015

Foto © : Steinar Bjørseth

Rådmannens forslag med kommentarer

Kommunenr. 723
Org.nr. 964 952 345

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. FORORD	3
2. KOMMUNESTYRETS BUDSJETTVEDTAK	10
3. BUDSJETTINNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET	10
4. GENERELLE KOMMENTARER TIL BUDSJETTET OG ØKONOMIPLAN	10
5. FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN 2012-2015	12
6. TALLBUDSJETT.....	16
6.1. DETALJERINGSGRAD, FORKLARING TIL KONTOPLAN	16
6.2. DRIFTSBUDSJETT.....	16
6.3. INVESTERINGSBUDSJETT.....	18
7. INVESTERINGER.....	19
8. PRISKONSEKVENSER I BUDSJETTET	26
9. OMRÅDENES EGNE KOMMENTARER TIL BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN	32
9.1. RÅDMANNEN OG RÅDMANNENS STAB	33
9.2. OPPVEKST OG KULTUR	37
9.3. HELSE OG VELFERD	45
9.4. PLAN, TEKNIKK OG MILJØ	52

1. Forord

Årets forslag til budsjett bærer preg av både ytre styringssignaler og indre realiteter. Med det første menes at kommunens økonomi påvirkes av den vanskelige økonomiske situasjonen i Europa. "Indre realiteter" betyr enkelt sagt at Tjøme kommune har et aktivitetsnivå på grensen av det de økonomiske rammer kan bære. Dersom det på grunn av den demografiske utviklingen skulle være behov for å øke én type tilbud, betyr det reduksjon i andre typer tilbud. Vestfoldkommunenes rammer ligger betydelig under landsgjennomsnittet. Utgifter må tilpasses dette faktum og det vil med all tydelighet synliggjøres ved sammenligning kommuner imellom. Fokus på mulige inntekter har derfor høy prioritet.

Tjømesamfunnets utvikling – demografi

Befolkningssammensetningen på Tjøme endres. Eldrebølgen skyller ikke inn over oss riktig ennå, men om drøye ti år vil antallet eldre stige. For de nærmeste årene ventes færre skolebarn og relativt stabilt antall barnehagebarn.

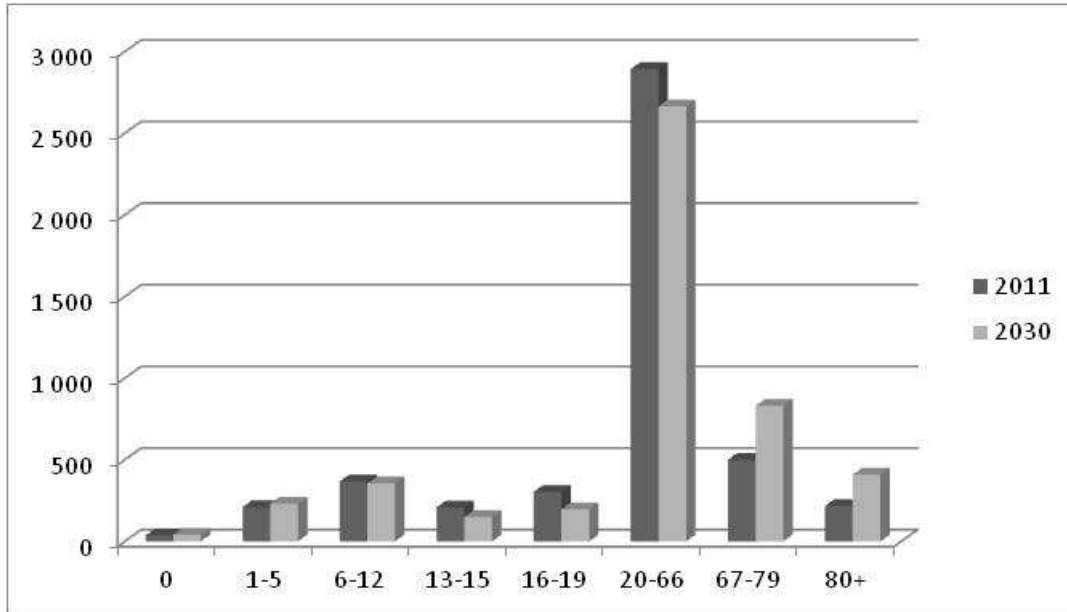
Tabell befolkningsprognose, kilde SSB MMMM*, tall pr 01.01

Alder	2011	Andel	2015	Andel	2020	Andel	2025	Andel	2030	Andel
0	36	0,8 %	39	0,8 %	43	0,9 %	45	0,9 %	41	0,8 %
1-5	210	4,4 %	217	4,5 %	224	4,6 %	236	4,8 %	232	4,8 %
6-12	368	7,8 %	325	6,8 %	341	7,1 %	341	7,0 %	356	7,3 %
13-15	209	4,4 %	173	3,6 %	138	2,9 %	151	3,1 %	150	3,1 %
16-19	304	6,4 %	266	5,6 %	204	4,2 %	194	4,0 %	197	4,0 %
20-66	2 894	61,1 %	2 927	61,3 %	2 887	59,8 %	2 775	56,9 %	2 665	54,6 %
67-79	500	10,6 %	599	12,6 %	732	15,2 %	823	16,9 %	831	17,0 %
80+	217	4,6 %	226	4,7 %	255	5,3 %	313	6,4 %	409	8,4 %
Sum	4 738	100,0 %	4 772	100,0 %	4 824	100,0 %	4 878	100,0 %	4 881	100,0 %

*) Middels nasjonal vekst

For perioden 2010-2020 betyr dette en befolkningsvekst på 3,0% og for perioden 2020-2030 1,2%, tilsvarende forventet vekst for Vestfold er 12,3% og 9,9%. Bare Lardal kommune har forventet lavere vekst enn Tjøme og bare for perioden 2010-2020. Forventet vekst skriver seg fra innvandring, forventet fødselsoverskudd er negativt for begge perioder.

Av fremskrivningene kan vi lese en forskyvning i tyngdepunktet for aldersgruppene. Andelen eldre øker og andelen i arbeidsdyktig alder reduseres.

Graden av sysselsetting kan være et mål på et samfunns vitalitet. Sysselsettingsstatistikk har sine mangler, men det er fremdeles slik at det ville være positivt for Tjøme om det fantes flere arbeidsplasser. Antallet arbeidsledige er høyere enn landsgjennomsnittet og snittet i Vestfold.

Arbeidsmarked 2010				
	Tjøme	Kommunegruppe 1	Vestfold	Norge
Andel arbeidsledige 16-24 år	1,9	1,9	2,6	2,1
Andel arbeidsledige 25-66 år	2,5	1,9	2,3	2,1
Pendlere ut av bostedskommunen				
Andel av befolkningen 20 - 66 år som pendler ut av bostedskommunen	43,7	37,8	41,0	28,3

Andelen pendlere fra Tjøme er betydelig. Det beskriver med all tydelighet at det er en faktisk mangel på arbeidsplasser i Tjøme.

Levekårsdata	Tjøme 2010	Gjennomsnitt kommunegr01 2010	Gj.snitt Vestfold 2010	Gj.snitt landet utenom Oslo 2010	Gj.snitt alle kommuner 2010
Andel skilte og separerte 16-66 år	14,2	10,9	14,1	11,3	11,4
Andel enslige forsørgere med stønad fra folketrygden	2,0	1,9	2,3	2,0	1,9
Andel uførepensjonister 16-66 år	se eget dokument
Andel enslige innbyggere 80 år og over	71,0	66,5	65,1	66,0	66,5

Innflytting per 1000 innbyggere	74,1	58,0	61,7	56,8	58,6
Utflytting per 1000 innbyggere	61,4	49,0	53,0	48,5	50,0
Samlet fruktbarhetstall	1,7	1,9	1,8	1,9	1,9
Andel innvandrerbefolkning	8,6	6,8	10,2	10,0	12,2
Andel innvandrerbefolkning 0-5 år	15,4	7,5	12,0	10,8	13,3
Andel innvandrerbefolkning 1-5 år	14,8	7,3	11,8	10,5	13,0
Andel innvandrerbefolkning 0-16 år	8,7	5,5	9,0	8,7	11,2

Levekårsdata peker i retning av at forholdene i Tjøme-samfunnet er omlag som for snittet i Vestfold. Kommunale øyne vil legge merke til at andelen enslige over 80 år er noe forhøyet og økende. Det kan gi kommunen økte utfordringer i form av økt behov for pleie- og omsorgstjenester.

Videre er både inn- og utflytting i Tjøme høyere enn i snittet i Vestfold. Tendensen er at en større andel av fødselsoverskuddet flytter herfra og tilflyttingen av mennesker med ikke-vestlig bakgrunn er høyere enn for snitt Vestfold. Kommunen har økte utfordringer knyttet til bl.a språkopplæring.

	TJØME	VESTFOLD	NORGE
UFØREPENSJONISTER – ANDEL AV BEFOLKNINGEN 18-66 ÅR	11,4%	10,8%	9,5%
LEGEMELDT SYKEFRAVÆR 2. KVARTAL 2011	5,4%	5,5%	5,7%
HELT LEDIGE (JULI 2011)	2,5%	3,3%	2,8%
ANTALL HELT LEDIGE JULI 2011 (2010 I PARENTES)	60 (74)	-	-
- HVORAV INNVANDRERE	16 (14)		
DELVIS LEDIGE JULI 2011 (2010 I PARENTES)	23 (25)	-	-
SYKMELDTE M/ARBEIDSGIVER JULI 2011 (2010 I PARENTES)	185 (335)	-	-
SYKMELDTE U/ARBEIDSGIVER JULI 2011 (2010 I PARENTES)	42 (53)	-	-
ANTALL PERSONER PÅ ARBEIDSAVKLARINGSPENGER JULI 2011 (JULI 2010 I PARENTES)	206 (196)	-	-

Andelen uførepensjonister i arbeidsdyktig alder er høyere i Tjøme enn gjennomsnittet for Vestfold og landet. Gledelig er det at arbeidsledigheten er avtagende og sykefraværet marginalt under snittet for Vestfold og landet. Det kan lett bli gjetning om man forsøker å forklare dette bildet, men det er god grunn i kommuneplansammenheng å legge merke til om tendensen forsterkes fremover i tid.

Sosialtjenesten 2010

	TJØME	VESTFOLD	LANDET
ANDEL SOSIALHJELPSMOTTAKERE I FORHOLD TIL INNBYGGERE	2,3	2,7	2,6
- I FORHOLD TIL INNBYGGERE I ALDEREN 20-66 ÅR	3,7	4,3	4,2
GJ.SNITTLIG UT BETALING PR. STØNADSMÅNED	9 264	6 864	6 369
GJ.SNITTLIG STØNADSLENGDE	4,2	4,8	3,9
- MOTTAKERE 18-24 ÅR	3,2	4,5	3,7
- MOTTAKERE 25-66 ÅR	4,6	5,0	4,0
ANDEL SOS.HJELPSMOTTAKERE MED STØNAD I 6 MNDR ELLER MER	29	35	26
ANDEL MOTTAKERE M/SOS.HJELP/INTROSTØNAD SOM HOVEDINNTEKTSKILDE	50	41,7	45,3
MOTTAKERE AV INTRODUKSJONSSTØNAD I PROSENT AV ANTALL INNBYGGERE	0,55	0,16	0,26
GJ.SNITTLIG UT BETALING TIL INTROSTØNAD PR. MND	11 317	10 897	11 333
GJ.SNITTLIG DELTAKELSESLENGDE (MNDR)	9	8	8

Snitt stønadsutbetaling pr mnd er vesentlig høyere på Tjøme enn snittet i Vestfold. Ett forklaringsmoment er at en stor andel av mottakerne har dette som eneste inntekt. Forskjellen er imidlertid så stor at dette vil bli fulgt opp spesielt. Målet er likeverdighet for alle stønadsberettigede.

Tjøme – en god kommune å leve i

Hovedmålet er formulert for å gi innbyggerne et tydelig signal om kommunens fokus på innbyggernes behov. Alle ansatte i kommunen må bestrebe seg på å jobbe smart og fleksibelt. Den enkelte skal lytte til innbyggernes behov og legge til rette for trygghet, stimuli og mestring for alle i lokalsamfunnet etter følgende prioritering:

1. Mennesker med bistandsbehov
2. Øvrige fastboende
3. Fritidsbeboere
4. Øvrige gjester.

Administrasjonen er organisert i tre hovedområder:

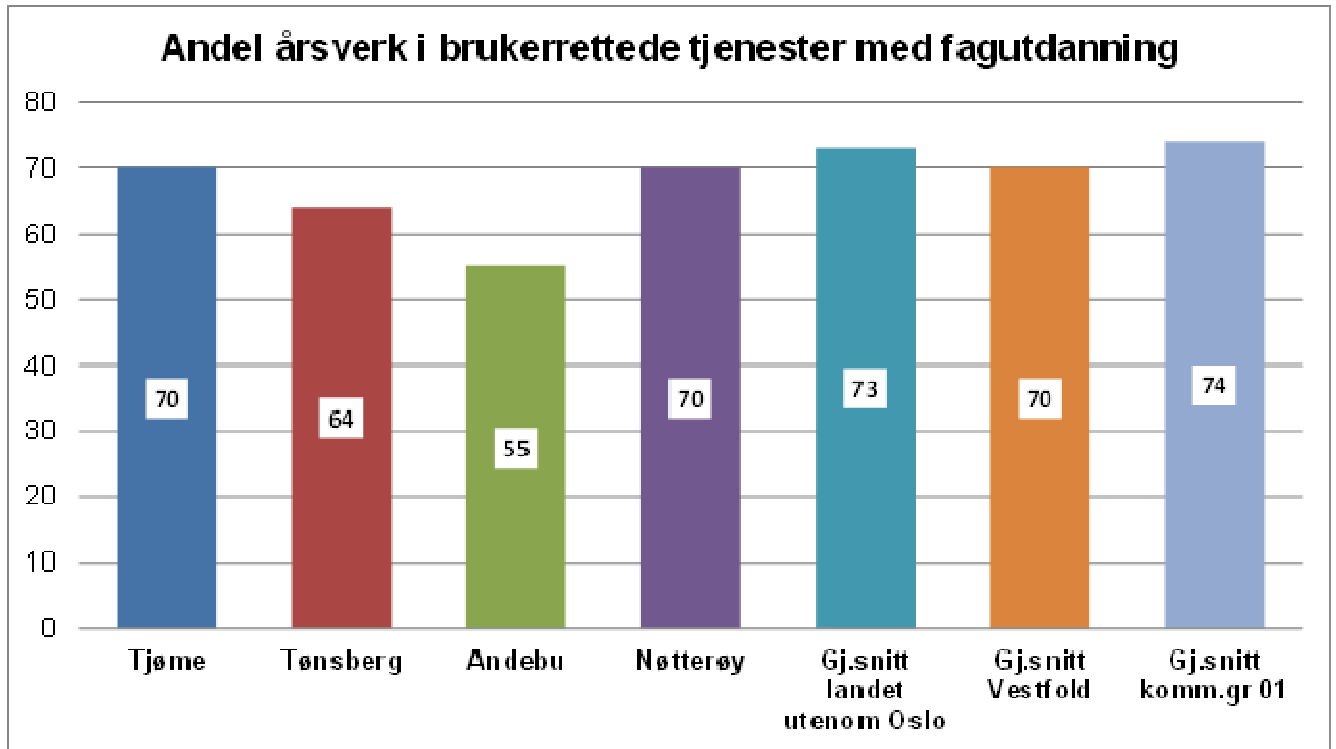
1. Helse og velferd
2. Oppvekst og kultur
3. Plan, teknikk og miljø

Innen hvert område sees tjenesteutvikling i sammenheng, dog uten at det er skapt barrierer mellom områdene. Effektivisering av driften utvikles godt i et miljø der mellomlederne snakker mer om det samme og i et språk man forstår. Engasjement og innovasjonsvilje sies å ha økt betydelig. Virksomheter/avdelinger har det faglige, personalmessige og økonomiske ansvaret innenfor sitt avgrensede område.

Tjøme kommune som arbeidsplass og tjenesteleverandør

Tjøme kommune er en stor arbeidsplass. Kommunen har ansatt 348 personer og til sammen leverer alle disse 253 årsverk. Det er til dels behov for høyt kvalifisert arbeidskraft i kommunal sektor. Rådmannen har som mål å bidra til utdanning og kvalifisering av arbeidskraft i den forstand at kommunen bør være aktiv tilbyder av læreplasser, utplasseringsplasser, praksisplasser for språkopplæring og lignende.

Kommunens ansatte er i all hovedsak fordelt på tre hovedområder ledet av en kommunalsjef. Kommunalsjefenes oppgave er å få til en samlendende og helhetlig styring og oppgaveløsning innen området. De tre kommunalsjefene og rådmannen utgjør rådmannens ledergruppe. Ledergruppen møtes hyppig og sørger for en helhetlig styring av det samlede kommunale tjenestetilbud. Det er ikke bygd opp tette skott mellom områdene, men en ydmyk respekt for fagkompetansen som finnes i hele organisasjonen. Virksomhetsledernivået har fremdeles personal-, økonomisk og faglig ansvar, men det ledes mot en større forståelse for å se tjenestetilbud som en helhet og observere hvordan disse påvirker hverandre. Rådmannen har en stab for områdene skatt, økonomi, personal og kommunikasjon. Det er rådmannens uttalte ønske å effektivisere og kvalitetssikre byråkratiet ved å ta i bruk nye og allerede innkjøpte digitale hjelpemidler. Det har de siste årene vært politisk fokus på bemanningsnormer, noe kommunesektoren har ment er unødvendig statlig styring av det kommunale handlingsrom. Kommunene tar ansvar og i Tjøme er for eksempel antall ansatte med fagkompetanse i pleie- og omsorgssektoren som for gjennomsnittet for fylket. Det har ikke vært vesentlige rekrutteringsproblemer i forhold til utlyste stillinger. Søkningen har faktisk vært spesielt god både kvantitativt og kvalitativt.

Fokus inntekter

Kommuner har ikke stor mulighet til å påvirke sine inntekter. Kommunens inntekter består i hovedsak av statlige overføringer, skatteinntekter, egenandeler, gebyrer og vederlag. Regjeringen har lagt frem et meget stramt forslag til statsbudsjett. For Tjøme vil det si at det totale handlingsrommet strammes inn. Kommunens økninger i frie inntekter "spises opp av" økte pensjonsutgifter, den demografiske utviklingen, nye oppgaver og skapte forventninger. Regjeringen har i følge Teknisk beregningsutvalg, valgt ikke å kompensere kommunesektoren for økte utgifter knyttet til vekst i "dyre" aldersgrupper. Gapet for kommune-Norge er om lag 1 mrd. Det oppleves som et generelt problem at staten overfører nye oppgaver til kommunesektoren uten å fullfinansiere disse. Systemet er gjerne slik at nye oppgaver innføres via øremerking for deretter å bli innlemmet i rammen for frie inntekter etter noen år. En annen måte å gjøre dette på er å bevilge investeringsmidler gjennom statsbudsjettet, men forutsette at drift skal dekkes av de frie midlene. Et eksempel på dette er årets statsbudsjettforslag for innføring av dagaktivitetstilbud for demente, konsekvenser av bortfall av kontantstøtte eller innføring av nytt valgfag i ungdomsskolen.

Det har i budsjettprosessen vært snudd på hver stein for å sikre kommunens inntekter. Et visst rom for å påvirke inntektene finnes. I det foreliggende budsjettforslag tas det sikte på regulering av alle gebyrer og vederlag som er underlagt et selvkostregime eller maksprisjusteringer fra statens side. Det er viktig å regulere prisene hvert år for å unngå store "hopp" for brukerne. Noen egenandeler vil først kunne nærme seg selvkost i løpet av økonomiplanperioden.

Lokalt skatteoppkreivingskontor lønner seg for Tjøme kommune og for kommune-Norge. Kommunen får selv beholde en andel av økte skatteinntekter.

Fokus utgifter

Rådmannen har økt fokus på å følge opp alle tjenester som kjøpes utenfor kommunen. Så langt mulig konkurransesutsettes slike kjøp med fornuftige mellomrom. Det vil i 2012 være aktuelt å vurdere kjøp av tjenester innen pleie- og omsorg og barnevern. Videre er målet å følge opp kostnader knyttet til tjenester som er organisert i IKS eller kjøpt gjennom vertskommunesamarbeid. Fokus på eierstyring er sentralt.

Alle kommunens ansatte er kommunens tjenesteytere. Rådmannen har i budsjettprosessen søkt å finne frem hvordan kommunens befolkning får mest mulig og best mulige tjenester fra tjenesteyterne. Dette betyr i klartekst at kommunens ansatte forventes å være fleksible og kanskje måtte yte noe endrede tjenester i 2012 enn tidligere år.

Fokus effektivisering og kvalitetsheving

Tjøme kommune er liten og har små muligheter til å ta ut såkalte stordriftsfordeler. Det har vært gjenstand for debatt hvor grensen går før stordriftsfordeler vendes til ineffektivitet og kvalitetssenkning. Rådmannen har i løpet av 2011 og vil i 2012, sørge for å ta initiativ til samarbeid med nabokommuner om fellesløsninger i den hensikt å bringe frem tryggeste, beste og billigste løsninger. Det er ikke gitt at kommunen nødvendigvis er den mest effektive tjenesteprodusent. Det er rådmannens forslag å vurdere andre leverandører innenfor ulike områder som for eksempel eiendomsforvaltning eller brukerstyrte personlige assistenter. Eventuell effektiviseringsgevinst vil ikke være aktuelt å ta ut før nærmere 2013.

Som det gikk frem av fjorårets budsjett og økonomiplan, så er det ikke rom for store investeringer eller økt driftsnivå. Investeringer bør være motivert av at driften kan løses bedre og mer effektivt, store endringer i den demografiske utviklingen, eller nye oppgaver for kommunesektoren. Vedlikehold av kommunens realkapital er ikke mulig uten å budsjettere med midler til vedlikehold. Det er en vanlig økonomisk betraktning å budsjettere for et netto driftsresultat på +3% for totalt sett ikke å fortære realkapitalen. Rådmannen ser ingen mulighet til å redusere driften så dramatisk at en slik målsetting er mulig, men med langsiktig stram styring må det være mulig å nærme seg målet. Derfor legges det i årets budsjettforslag opp til faktiske reduksjoner på enkelte områder for å sikre lovpålagte eller sterkt ønskede tjenestetilbud på andre områder.

Budsjettprosess for 2013

Budsjettprosesser er krevende og tidkrevende. Det foreslås derfor å endre prosessen slik at økonomiplanen igjen vedtas på våren, etter at revidert nasjonalbudsjett er lagt fram. Økonomiplanen vil da kunne bli et mer levende styringsdokument, i den forstand at konsekvenser av endringer i budsjettåret fanges opp i økonomiplanens første år når det er aktuelt med mer permanente virkninger. Målsettingen er større involvering av politisk ledelse i kommunen. Rådmannen ønsker dialog om dette mellom politisk og administrativt nivå.

Christine Norum
Rådmann

2. Kommunestyrets budsjettvedtak

Budsjettet er foreløpig ikke vedtatt. Vedtaket i saken kommer her.

3. Budsjettinnstilling til kommunestyret

Her kommer administrasjonens saksframlegg.

4. Generelle kommentarer til budsjettet og økonomiplan

I dette dokumentet framlegges administrasjonens forslag til budsjett 2012 og økonomiplan for 2012-15. **Alle tall er i 1000 kr hvis ikke annet er nevnt.**

Budsjettet bygger på sist vedtatte økonomiplan, dvs 2011-2014 som ble vedtatt i desember 2010.

Videre behandling av årsbudsjett og økonomiplan er som følger:

- Formannskapet: 23. november.
- Formannskapets budsjettvedtak og vedtak om økonomiplan ligger ute til offentlig innsyn.
- Kommunestyret 7. desember – endelig budsjett og økonomiplan vedtas.

For de som er interessert i å gå i dybden innenfor kommuneøkonomien, kan det være nyttig å studere KOSTRA-tallene for egen og andre kommuner. Dette vil gi et inntrykk av kommunens ressursbruk på ulike tjenester i forhold til andre kommuner. Dette er historiske tall til og med 2010 og gir en bakgrunn for budsjettet (<http://www.ssb.no/kostra/>).

Inntektssystemet og statsbudsjettet 2012

Befolkningsutviklingen fanges opp gjennom inntektssystemet. Det vil si at når antallet skolebarn går ned reduseres inntektene, eller når antallet eldre går opp, øker kommunens overføringer fra staten. Poenget er at kommunens tjenestetilbud bør være så fleksibelt at det korresponderer med den demografiske utviklingen.

Regjeringens forslag til statsbudsjett legges til grunn for rådmannens budsjettforslag. Enkelte statlige endringer som får konsekvenser for kommunens drift nevnes spesielt. Økt detaljstyring og øremerking reduserer kommunens handlingsrom. Midler til samhandlingsreformen er lagt i rammen, men erfaringsmessig er det klokt å følge disse midlene spesielt så lenge det er identifiserbart hvor mye regjeringen faktisk beregner at kommunen skal bruke til de nye oppgavene.

Foreslåtte endringer i kontantstøtten til toåringer kan føre til økt etterspørsel etter barnehageplasser.

Driftskostnader

Årets budsjett er svært stramt. Etter å ha gått gjennom alle inntekter er det dessverre tydelig at det ikke er rom for å øke driften i Tjøme kommune på noen områder, med små unntak. Gode tiltak som kan synes å ha langsiktig effekt både kvalitetsmessig og økonomisk, kan ikke iverksettes i 2012.

Etter å ha omorganisert administrasjonen har det blitt lettere å se sammenhenger innen områdene. Noen omprioriteringer er foretatt innenfor og mellom områdene. Innen helse og velferdsområdet blir det i 2012 spesielt viktig å gå nøye gjennom de utfordringene som finnes. Dette er både pga av nye oppgaver knyttet til samhandlingsreformen og pga kommende endringer i befolkningssammensetningen og en ventet "eldrebølge" omkring år 2020.

Det er i årets budsjett foreslått enkelte effektiviseringstiltak i form av fokusering av tiltak. Kommunens engasjement i miljøarbeid blant ungdom endrer fokus. I kirkens budsjetter er det fremdeles funnet rom for diakon, mens kommunens egen miljøarbeider vil få hovedandelen av sitt arbeid knyttet til ungdom knyttet gjennom boligbaserte tjenester. Der vil man kunne gi mer spissede tilbud til de aller svakeste ungdommene.

Videre er det i budsjettet økt innsats i forhold til de mer langsiktige tiltak knyttet til samhandlingsreformens intensjoner. Hjemmebaserte tjenester er styrket med én ny stilling. Midlene er tatt fra rammene for samhandlingsreformen.

Overtakelse av bygg og barnehagedrift for om lag 50 barn fra Tjøme Barnehage BA er planlagt i samarbeid med barnehagen gjennomført fra 1.8.2012. Endringen vil gi muligheter for en mer effektiv drift av kommunens egne barnehager, men grunnlaget for beregning av kapitaltilskudd vil øke, ref kommentarene for området "Oppvekst og kultur".

Investeringer

Kommunens planer om økte investeringer har vært for ambisiøse. Det er i økonomiplanen lagt opp til å følge opp eksisterende planer som for eksempel Trafikksikkerhetsplanen. Antallet elever i ungdomsskolealder går ned, så det finnes ikke rom for utvidelser av skolebyggarealet. Antallet eldre øker, men ikke så raskt som noen har fryktet. Det betyr at kommunen bør bevilge seg mer tid før realisering av utvidelse av pleie- og omsorgsplasser finner sted. Det må finnes realistiske muligheter for å kunne drifte plassene, og det er foreløpig ikke pekt på hvilke tjenester som evt må tas ned for å finansiere dette. Tomme bygg øker ikke kommunens omdømme. Det er behov for en helhetlig plan for de pleie- og omsorgstjenester Tjøme kommune kan tilby befolkningen. Dette innebærer også at det må tas noen politiske veivalg i forhold til om man ønsker at de eldste skal bli boende lengst mulig hjemme eller om institusjonsplasser er det beste når behovene for hjelp melder seg. Dette budsjettforslaget baserer seg på tidligere vedtatte målsettinger om at innbyggerne bør få anledning til å bo så lenge som mulig i hjemmet.

5. Forslag til økonomiplan 2012-2015

Under følger selve økonomiplanen for driften av kommunen i planperioden. Investeringsprogrammet som beskrives i kapittel 5 er også innarbeidet, og er med på å danne rammene for den foreslåtte økonomiplanen. Tallene i økonomiplan 2012-2015 er på et overordnet nivå. For mer detaljer og brutt ned på de enkelte områder, se kapittel 8 hvor hvert enkelt område har sitt eget avsnitt. Inntekter og utgifter er justert med deflator = samlet lønns- og prisvekst = 3,25% for hele perioden. Dette er i tråd med forutsetningen i statsbudsjettet for 2012.

Rammer

Lønns- og prisvekst (deflator):	=>	3,25 %	3,25 %	3,25 %		Hele 1.000 kr
	Budsjett 2012	Økonomiplan			Budsjett 2011	Regnskap 2010
Inntekter		2013	2014	2015		
Skatteinntekter	-109 086	-112 631	-116 292	-120 071	-101 872	-109 839
Rammetilskudd	-99 792	-103 035	-106 384	-109 841	-90 227	-56 548
Andre statstilskudd	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 856	-1 680
Mva-komp drift	-4 875	-5 033	-5 197	-5 366	-4 311	-5 039
Mva-komp investeringer	-3 270	-1 750			-3 670	-3 802
Gevinst langsiktige plasseringer	-3 480	-4 500	-4 500	-4 500	-5 950	-6 758
Renteinntekter	-1 600	-1 600	-1 600	-1 600	-500	-1 675
Motpost avskrivninger	-16 775	-16 775	-16 775	-16 775	-15 028	-13 484
Fond, øvrige poster	-				-1 364	-9 257
Sum inntekter	-241 378	-247 825	-253 248	-260 654	-225 778	-208 082
Utgifter						
Sentral post lønnsoppgjøret	3 300	3 407	3 518	3 632	470	0
Premieavvik pensjoner	-5 016	-5 179	-5 347	-5 521	0	-2 670
Andre fellesutgifter (forsikringer, etc)	1 149	1 186	1 225	1 265	1 199	1 109
Renter langsiktig gjeld	13 300	12 515	11 778	11 313	13 180	10 804
Avdrag langsiktig gjeld	13 000	12 870	12 870	12 700	11 396	11 217
Til investeringsregnskap (mva-komp)	1 819	1 400			1 470	760
Disposisjonsfond/årets overskudd						10 238
Sum utgifter	27 552	26 200	24 044	23 389	27 715	31 458
= Finansresultat til fordeling	-213 826	-221 625	-229 204	-237 265	-198 063	-176 624
Endringer finans pga investeringer VAR		3 257	5 416	7 406		
Endringer finans pga investeringer øvrige		242	674	909		
= Ramme økonomiplan	-213 826	-218 126	-223 114	-228 950	-198 063	-176 624

Tabellen over viser skatteinntekter og rammetilskudd, de såkalte frie inntekter, samt finansielle poster, øremerkede statstilskudd, mva-kompensasjon mv som er skilt ut som eget ansvarsområde kalt Finans. Dette for å skille kommunens store fellesinntekter og finans fra øvrig drift.

Skatt og rammetilskudd er budsjettert ihht forutsetningene i statsbudsjettet. Rammetilskuddet økte vesentlig fra 2010 til 2011 som en følge av innlemmingen av statstilskuddet til barnehagene. I samme periode er også fordelingen mellom skatt og rammetilskudd endret, slik at skatteandelen er redusert fra 45 til 40%. Samhandlingsreformen trer i kraft fra 01.01.2012, og rammetilskuddet er økt med 6,8 mill kr som skal gå til finansiering av ulike oppgaver knyttet til denne. Skattøret (kommunens andel av skatt på inntekt og formue) øker fra 11,3 til 11,6% i 2012. Det er ikke lagt inn en forventet nedgang i rammetilskuddet som forventes å komme i perioden når antallet barn i skolealder reduseres uten at f eks antallet eldre øker like raskt. Tilpasning av driften i skolene forventes å gi store utfordringer i årene framover.

Momskompensasjon fra investeringer har vært betydelig i perioden 2008-2010 som en følge av Lindhøy-prosjektet. Disse midlene har man kunnet benytte til drift, men fra og med 2010 er regelverket endret slik at denne muligheten gradvis faller bort (med 1/5 pr år). Bruk av disse midlene innebærer i realiteten en lånefinansiert drift, noe som er svært uheldig. Som en følge av betydelig lavere aktivitet innenfor investeringer med momskompensasjon – dvs i realiteten alt unntatt VAR-investeringer – og endringen i regelverket – er inntekten fra denne ordningen betydelig lavere fra og med 2011, og utgjør 1,45 mill kr netto i budsjettet for 2012. Den delen som godskrives investeringsregnskapet framkommer som ”Til investeringsregnskap”.

Motpost avskrivninger gjelder ordinære avskrivninger som budsjetteres og regnskapsføres på områdene. I sum går dette i null i kommunens regnskap, mens det er avdragsutgiftene som er den reelle kostnaden.

Årets lønnsoppgjør for kommunen budsjetteres sentralt, før resultatene av forhandlingene/oppgjøret fordeles ut til områdene utover året.

Innbetalt pensjonspremie til KLP øker betydelig i 2012. Det er flere årsaker til dette, men lavt rentenivå og justeringer i forventet levealder spiller en betydelig rolle. Differansen mellom innbetalt pensjonspremie og aktuarberegnet pensjonskostnad, det såkalte premieavviket, regnskapsføres som en inntekt hvis innbetalingen overstiger kostnaden (og motsatt). Beløpet vil bli stående i regnskapet som en kortsiktig gjeld, og skal så tilbakeføres (amortiseres) over 15 år (er foreslått endret til 10). Over tid innebærer dette at innbetalt premie og regnskapsført kostnad vil nærme seg hverandre. På kort sikt vil dette være en belastning på kommunens likviditet, ved at inntekten budsjetteres og disponeres, men den genererer ingen innbetaling. Tidligere har det vært mulig å holde inntekten utenfor budsjettet, og hele eller deler har vært satt av på fond i regnskapet. Med den økningen som det legges opp til nå, har dette ikke vært mulig.

Tjøme kommune går inn i 2012 med en total låneportefølje på ca 350 mill kr, hvorav ca kr 13 mill er lånt ut videre (Husbankens Startlån). Det budsjetteres med kr 62,2 mill i nye låneopptak, hvorav 58,1 mill i VAR-sektoren. Videre utover i økonomiplanperioden er økningen i renter og avdrag knyttet til foreslåtte investeringer lagt inn som endringer finans. Gjennomsnittlig gjenværende tid på lånene er ca 25 år. Pr dato er 39% av lånene bundet opp i fast rente. Fastrentelån er budsjettert med faktisk rente, mens flytende rente er budsjettert til 3,25%. Dette er relativt lavt, men er fastsatt i samsvar med kalkylerenten for VAR. I hele økonomiplanperioden er det lagt inn en forutsetning om en flytende rente på 3-4% som tilsvarer et langsiktig fastrentenivå. Lån til VAR-investeringer skal alltid være til flytende

rente. Trekker man ut kapitalen knyttet til VAR, utgjør fastrenteandelen ca 65%. Gitt dagens låneportefølje og fastrenteandel, vil 1% økning i nivået for flytende rente gi ca 2 mill kr i økte renteutgifter, men 1,3 mill kr av dette vil finansieres over VAR-regnskapet.

Tjøme kommune går inn i 2012 med en plassert portefølje på anslagsvis 88 mill kr når det gjelder langsiktige plasseringer. Budsjettet for 2012 bygger på dagens vedtatte strategi med en videreføring av plasseringene. Budsjettet avkastning for 2012 er ca 4% eller 3,5 mill kr, mens den er økt til 4,5 mill kr eller 5% videre i økonomiplanperioden. Selv med en portefølje med lav aksjeandel og dermed - relativt sett - lav risiko, vil det alltid være en risiko for at avkastningen uteblir eller i verste fall blir negativ. Den omfattende finansuroen i 2008 – og nå igjen i 2011 - understreker dette sterkt. En eksponering i finansmarkedet forutsetter derfor at man har et bufferfond – dvs frie midler – som kan brukes til å finansiere et evt underskudd. Pr 31.12.2010 var Tjøme kommunes bufferfond på 46,2 mill kr.

Budsjett og økonomiplan pr område (budsjettskjema 1B)

ØKONOMIPLAN						
Lønns- og prisvekst (deflator):	=>	3,25 %	3,25 %	3,25 %		Hele 1.000 kr
	Budsjett 2012	Økonomiplan			Budsjett 2011	Regnskap 2010
Fordelt til områder:	2013	2014	2015			
Område 1 Rådmannen						
Lønn og sosiale kostnader	12 478	12 884	13 302	13 735	12 362	12 080
Driftsutgifter	11 190	11 554	11 929	12 317	11 418	11 925
Driftsinntekter	-256	-264	-273	-282	-378	-396
Fonds, avskrivninger	266	266	266	266	372	-452
Totalt område 1 Rådmannen	23 678	24 439	25 225	26 036	23 774	23 157
Område 2 Oppvekst og kultur						
Lønn og sosiale kostnader	57 514	59 383	61 313	63 306	55 916	54 947
Driftsutgifter	29 286	30 238	31 221	32 235	28 484	27 478
Driftsinntekter	-7 845	-8 100	-8 363	-8 635	-6 412	-25 334
Fonds, avskrivninger	-74	-74	-74	-74	-118	-104
Totalt område 2 Oppvekst og kultur	78 881	81 447	84 096	86 832	77 870	56 987
Område 3 Helse og velferd						
Lønn og sosiale kostnader	79 150	81 722	84 378	87 121	74 044	70 629
Driftsutgifter	31 682	32 226	33 196	34 445	26 177	27 270
Driftsinntekter	-19 114	-19 735	-20 377	-21 039	-20 831	-21 624
Fonds, avskrivninger	-81	-81	-81	-81	-1 575	-162
Totalt område 3 Helse og velferd	91 637	94 132	97 117	100 446	77 815	76 113
Område 4 Plan, teknikk og miljø						
Lønn og sosiale kostnader	18 221	18 813	19 425	20 056	17 206	16 019
Driftsutgifter	37 158	38 366	39 613	40 900	33 880	36 043
Driftsinntekter	-49 379	-50 984	-52 641	-54 352	-44 458	-39 008
Økte inntekter VAR*		-2 697	-4 119	-6 578		
Fond (VAR)	-2 501	-1 520	-1 732	-520		
Avskrivninger, fonds	16 131	16 131	16 131	16 131	11 876	7 379
Totalt område 4 Plan, teknikk og miljø	19 630	18 109	16 676	15 637	18 504	20 433
Sum rammer områder	213 826	218 127	223 114	228 950	197 963	176 690
= Resultat økonomiplan	0	0	-0	0		

Tabellen viser budsjett 2012 og økonomiplan for 2012-2015 slik den skal vedtas pr område. Tall for budsjett 2011 og regnskap 2010 er tatt med for sammenligningen. Som en følge av omorganiseringen pr 01.08.2011 vil de ikke være helt nøyaktige.

Mer detaljerte tall og kommentarer til hvert enkelt område finnes i kapittel 9.

6. Tallbudsjett

6.1. *Detaljeringsgrad, forklaring til kontoplan*

Et kommunebudsjett og –regnskap er svært detaljert og omfattende. Regnskapet deles i 3: Driftsregnskap (-budsjett), investeringsregnskap (-budsjett) og balanse. De 2 første inneholder flere dimensjoner som transaksjonene skal/kan registreres på: Konto (art), ansvar, tjeneste, prosjekt og spesifisering. I dette dokumentet presenteres kun totaltall for kommunen, samt hovedtall pr område/virksomhet/avdeling. Balansen budsjetteres ikke.

Imidlertid lages det et vedlegg som viser budsjettet på nivå Ansvar-Tjeneste-Konto som kan fåes på Servicetorget ved forespørsel. Vedlegget produseres etter at budsjettet er vedtatt av kommunestyret.

6.2. *Driftsbudsjett*

Budsjettet er gjort opp med en bruttoramme på drift på kr 300 mill inkl avskrivninger og mva-komp.

Tabellen på neste side viser kommunens budsjettforslag slik det skal presenteres i årsregnskapet: Økonomisk oversikt – drift, hvor man kan se trender fra tidligere år.

Budsjettet netto driftsresultat er negativt og utgjør kr 1,2 mill. Det blir hevdet at netto driftsresultat minimum bør ligge på 3% for å opprettholde et forsvarlig vedlikehold av kapitalen og finansiering av investeringer. Konklusjonen er at Tjøme kommunes økonomi fortsatt er for svak i forhold til tjeneste- og investeringsnivå.

Økonomisk oversikt - drift	Budsjett 2012 Vedtatt	Budsjett 2012 Rådm. Forslag	Budsjett 2011 inkl endringer	Regnskap 2010
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger		7 925	7 146	6 542
Andre salgs- og leieinntekter		50 347	45 420	39 402
Overføringer med krav til motytelse		18 376	16 439	25 700
Rammetilskudd		99 792	90 227	56 548
Andre statlige overføringer		14 963	18 009	30 378
Andre overføringer		5	5	157
Skatt på inntekt og formue		109 086	101 872	109 839
Sum driftsinntekter	0	300 494	279 118	268 566
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter		138 238	133 901	129 932
Sosiale utgifter		36 581	35 896	31 958
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon		29 509	29 069	31 442
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon		56 691	52 916	39 463
Overføringer		19 470	13 688	27 199
Avskrivninger		16 775	15 028	13 450
Sum driftsutgifter	0	297 264	280 498	273 444
= Brutto driftsresultat	0	3 230	-1 380	-4 878
Finansinntekter				
Renteinntekter, utbytte og eieruttak		1 650	560	1 837
Gevinst på finansielle instrumenter		3 480	5 950	6 758
Mottatte avdrag på utlån		150	164	104
Sum eksterne finansinntekter	0	5 280	6 674	8 699
Finansutgifter				
Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg.		13 300	13 180	10 812
Avdragsutgifter		13 000	11 396	11 217
Utlån		150	159	173
Sum eksterne finansutgifter	0	26 450	24 735	22 202
Resultat eksterne finanstransaksjoner	0	-21 170	-18 061	-13 503
Motpost avskrivninger		16 775	15 028	13 484
= Netto driftsresultat	0	-1 165	-4 413	-4 897
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidl års regnsk.m. mindreforbruk		0	0	9 166
Bruk av disposisjonsfond		360	870	2 078
Bruk av bundne fond		2 841	3 520	5 684
Sum bruk av avsetninger	0	3 201	4 390	16 928
Overført til investeringsregnskapet	0	1 819	0	760
Dekn. av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	9 201
Avsetninger til bundne fond		217	-23	998
Sum avsetninger	0	2 036	-23	10 959
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	0	0	0	1 072

6.3. Investeringsbudsjett

Det er planlagt et relativt høyt investeringsnivå i planperioden, og i 2012 er det budsjettet med brutto investeringer på kr 82,6 mill innenfor VAR og øvrige investeringer. En god del av dette er videreføring av tidligere vedtatte prosjekter. Investeringsprogrammet ser slik ut på overordnet nivå (det henvises til neste kapittel for oversikt pr prosjekt):

Økonomisk oversikt - investering	Budsjett 2012 Vedtatt	Budsjett 2012 Rådm. Forslag	Budsjett 2011 inkl endringer	Regnskap 2010
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom			0	2 364
Andre salgsinntekter			0	0
Overføringer med krav til motytelse		96	3 284	1 061
Statlige overføringer		1 412	791	1 311
Andre overføringer			0	348
Sum inntekter	0	1 508	4 075	5 084
Utgifter				
Lønnsutgifter			0	415
Sosiale utgifter			0	100
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon		76 885	63 908	40 660
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon		2 260	2 240	1 707
Overføringer		3 428	4 552	4 338
Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg.			0	0
Sum utgifter	0	82 573	70 700	47 220
Finansransaksjoner				
Avdragsutgifter		1 500	688	1 289
Utlån		1 500	2 000	893
Kjøp av aksjer og andeler		500	500	682
Dekning av tidligere års udekket			0	0
Avsetninger til ubundne investeringsfond			0	2 318
Avsetninger til bundne fond			0	413
Avsetninger til likviditetsreserve		0	1 512	0
Sum finansieringstransaksjoner	0	3 500	4 700	5 595
Finansieringsbehov	0	84 565	71 325	47 731
Dekket slik:				
Bruk av lån		77 383	64 454	45 236
Mottatte avdrag på utlån		1 500	2 200	3 083
Overføringer fra driftsregnskapet		1 944	100	760
Bruk av disposisjonsfond		1 556	950	0
Bruk av ubundne investeringsfond		142	1 581	1 781
Bruk av bundne fond		2 040	2 040	42
Sum finansiering	0	84 565	71 325	50 902
Udekket/udisponert	0	0	0	-3 171

7. Investeringer

Tjøme kommune er godt og vel i gang med et omfattende investeringsprogram innen VAR (vann, avløp og renovasjon). For de øvrige områdene er svært mye satt på vent eller utsatt som en følge av den økonomiske situasjonen. En del prosjekter i budsjettet er allerede vedtatt / i gang og ruller videre fra tidligere år. Prosjektene grupperes i 2 oversikter ut fra finansieringsform. Investeringer innenfor Vann, Avløp og Renovasjon (VAR) som er et publikumsfinansiert område, ses på for seg. De øvrige investeringer påvirker kommuneøkonomien direkte.

Alle tall er i 1000 kr.

Beløpet i kolonnen "Bevilget ramme" gjelder etter at foreslått budsjett evt er vedtatt av kommunestyret. "Brukt tidligere år" gjelder forbruk til og med 31.12.2011 og vil derfor være noe usikkert.

Budsjett 2012: Øvrige investeringer

Investeringsbudsjettet for 2012 utenom VAR er sammendratt i tabellene under.

Tidligere vedtatte prosjekter		TOTAL RAMME	BUDSJETT 2012	Økonomiplan			BRUKT HITTLIL	STATUS
Nr	Prosjektbetegnelse			2013	2014	2015		
115	PDA - elektronisk pasientjournal	500	500				73	<i>På vent</i>
116	Rus/psykiatri - leiligheter	7 500	3 000	4 500			119	<i>Planl</i>
117	Utvidelse sykehjemsplasser m.m.		700	700			285	<i>Planl</i>
118	Rødstoppen, Furulund - sprinkling	800	800				0	<i>Ikke påbeg</i>
140+141	Øke dybden havnebasseng VE/SS	5 025	2 825				2 200	<i>Under utf</i>
425	Tursti Vrengen - Verdens Ende	550	140				411	<i>På vent</i>
609	Kyststi Hvasser	235	161				74	<i>På vent</i>
704	Bredbåndredundans	3 100	300				2 500	<i>Under utf</i>
707	Brannsikring, Enøk, Bygning	5 340	1 340				4 000	<i>Under utf</i>
709	TUSK, rehab.		200				62	<i>Planl</i>
102	Gjervåg - toalettanlegg	1 200	1 200				0	<i>Ikke påbeg</i>
103	GS-veg Haug-Hulebakk	8 500	0				69	<i>På vent</i>
104	TUSK, rehab tak	1 600		1 600			0	<i>Ikke påbeg</i>
142	Engø brygge - utbedring	875	875				0	<i>Ikke påbeg</i>
145	Sentrumstiltak	1 875	875				1 000	<i>Under utf</i>
146	Utskifting felles servere	125	125				0	<i>Ikke påbeg</i>
	Sum		13 041	6 800	0	0		

Totalrammen for prosjekt 117 og 709 er tatt ut i påvente av pågående planprosesser.

Nye prosjekter i planperioden			Økonomiplan			
Nr	Prosjektbetegnelse	TOTAL RAMME	BUDSJETT 2012	2013	2014	2015
143	GPS oppmåling	200		200		
147	Reasfaltering kommunale veier	4 000	1 000	1 000	1 000	
153	Helsenett - etablering tilknytning	500	500			
154	Barnehageutvikling		500			
155	Søppelrom kommunehuset		300			
	Dypvannskai Fergeodden					3 000
	Dusjanlegg idrettshallen				1 000	
156	Mølleråsen		1 000			
157	Traktor		1 000			
	GS Feierskauen-Holtane			750	10 000	6 250
	Sum		4 300	1 950	12 000	9 250
	Totalt ØVRIGE prosjekter		17 341	8 750	12 000	9 250
	Endringer finans i økonomiplanperioden			242	674	909

Til sammen skal det investeres kr 17,3 mill kr utenom VAR i 2012. Av dette må 4,1 mill kr finansieres ved låneopptak. Avviket skyldes at noen prosjekter eller deler av prosjekter er finansiert gjennom tidligere budsjettvedtak, at det planlegges med salg av eiendom i 2012, samt at noen prosjekter har hel eller delvis finansiering gjennom tilskudd eller bruk av fond. I tillegg skal 60% av mva-kompensasjonen tilbakeføres til investeringsregnskapet i 2012.

FINANSIERING 2012	
Sum investeringer	17 341
Fratrukket mva-kompensasjon	2 081
Salg eiendommer	6 000
Øvrige tilskudd + fond	4 914
Netto lånebehov	4 347
Ubrukte lånemidler tidligere vedtatte prosjekter	235
Totalt lånebehov øvrige prosjekter	4 112

Det planlegges med salg av eiendommer i tråd med tidligere vedtak, dette gjelder Kviet og Sundene.

115 PDA – elektronisk pasientjournal: Prosjektet er en del av satsingen rundt ”Ja vi kan – IKT i PLO”, som har bestått av innføring av turnusprogram (Notus), innføre elektronisk pasientjournal (EPJ) og ta i bruk håndholdte terminaler i hjemmetjenesten. Innføring av NOTUS og EPJ har vært vellykket. Prosjekt Mobil Profil – PDA er besluttet utsatt, trolig til 2. halvår 2012 av tekniske årsaker.

116 Rus/psykiatri – leiligheter: Kommunestyret vedtok stedsvalg (Feierskauen) og oppstart regulering i møte den 27.10.10. Området må omreguleres før bygging kan finne sted. Behovet er 4 boenheter, pluss en enhet med overnattingsmulighet for tilsynspersonell. Tiltaket har høy prioritet.

117 Utvidelse omsorgsplasser: En prosjektgruppe er etablert og satt i gang. Byggekostnader er ikke klarlagt ennå, men prosjektet er i størrelsesorden 30+ mill. kr. Det er engasjert en arkitekt som har utarbeidet et par alternative skisser. Bevilgning til forprosjekt er gitt over 2011-budsjettet.

I dette prosjektet vil det bli sett på løsninger som også omfatter:

- garasje/carportbehov for hjemmetjenesten
- personalrom og garasje for kirkegårdsarbeiderne
- garasjebehov for plan, teknikk og miljø

Det er medtatt i kostnadene for forprosjektet i 2011 en midlertidig brakkeløsning for kirkegårdsarbeiderne. Denne er etablert. Man tar sikte på å gjennomføre byggearbeidene i god tid før antallet eldre stiger betydelig i 2020-årene.

Prosjekt 118 Rødstoppen, Furulund – sprinkling: Prosjektet er planlagt og anbud innhentet, men kostnadene vil trolig påløpe først i 2012.

Prosjekt 140/141 Dybdeøkning på Verdens Ende og i Sandøsund: Prosjektet ble dyrere enn forventet da det var større undersjøiske masser enn forutsatt. Tilleggssøknad ble innsendt og dette har medført at kommunen tilkommer et tilleggstilskudd fra Kystverket. Forslag i statsbudsjettet for 2012 - fiskerihavner.

Prosjekt 425 "Tursti Vrengen - Verdens Ende": Midlene står på eget fond og er ikke disponert. Resurssituasjonen og uavklarte grunneierforhold er årsaken til at prosjektene ikke er ferdige.

Prosjekt 609 "Kyststi Hvasser" videreføres i 2012. Her er planlegging og etablering av grunneieravtaler i gang.

Prosjekt 704 "Bredbåndredundans": Bevilget totalramme antas å være brukt opp pr 31.12.2011. Prosjektet har imidlertid mottatt 1 000 000 kr i støtte fra Høykom til fiberutbygging. En del av argumentasjonen for å få støtte fra Høykom var at det skulle legges til rette for at fiberen skulle kunne komme innbyggere langs fibertraseen til gode. Det ble derfor lagt ned flere kummer og foretatt flere veikryssinger enn opprinnelig budsjettet. Når vannledningen mellom Kjemi Service og Tjøme blir fornyet skal det legges fiberkabel i den gamle vannledningen. Prosjektet skal også dekke fornying av nettverkselektronikken i kommunen. Det foreslås derfor å øke rammen med kr 300.000.

Prosjekt 707 Brannsikring og ønk tiltak: Dette er tiltak for å ivareta pålegg og rapporterte mangler etter brannsyn fra VIB. Etablering av ny rømningsvei på Rådhuset er ferdig og gjennomgang av nødlys er bl.a. tiltak som pågår. Arbeidet med gjennomgang av alle kommunale bygg er igangsatt i forbindelse med systemrettet tilsyn. Andre branntekniske tiltak vil fortsette i 2012.

Prosjekt 709 TUSK- rehab og 104 TUSK, rehab tak: Siden bygget var nytt på begynnelsen av 1990 – tallet er det utført minimale bygningsmessige arbeider utenom HC- tilpasningen. En prosjektgruppe er i full gang med kartlegging av behov for TUSK. Første utkast til mulige løsninger er lagt fram for gruppen av konsulent. Taket på skolen er heller ikke i den ønskete forfatning og må utbedres før nye lekkasjer oppstår. Sistnevnte tiltak søkes innpasset i hovedprosjektet, men det kan bli nødvendig å gjennomføre dette særskilt. Dette avklares ifm. hovedprosjektet.

Prosjekt 102 Toalett Gjervåg: Vann og avløp er tilgjengeliggjort ifm byggingen av gang og sykkelvei. Arbeidet med å etablere et toalettanlegg i forbindelse med gravlundene kan nå realiseres.

Prosjekt 103 GS-veg Haug-Hulebakk: Prosjektet må utsettes i tid pga den generelle økonomiske situasjonen. I Trafikksikkerhetsplanen har man ønsket å prioritere GS Feierskauen-Holtane.

Prosjekt 142 Engø Brygge – utbedring: Prosjektet er vedtatt tidligere og er under planlegging, men kostnadene antas å påløpe først i 2012.

Prosjekt 145 Tiltak ifm. Sentrumsplanen: I 2011 er det foreløpig gjennomført 2 tiltak, omlegging av vei til Skogbakke og opparbeidelse av parkeringsplass nord for legekantoret (Storvollen). Det tredje tiltaket som bevilgningen på 1 mill. kr skulle dekke, er ny bussholdeplass m/leskur ifm. pendlerparkeringen. Dette tiltaket har vært ute på anbud, men blitt avlyst grunnet urimelig høy pris. Dette må derfor løses på annen måte. For 2012 er det foreslått 875.000,- kr til videre satsing i sentrum ihht. plan.

Prosjekt 146 Utskifting felles servere: Prosjektet er vedtatt tidligere, men kostnadene antas å påløpe først i 2012.

Prosjekt 143 Ny GPS til oppmålingen: Nytt satelittsystem betinger nytt måleutstyr da det gamle ikke vil være kompatibelt.

Prosjekt 147 Opprustning/dekkefornying kommunale veier: Tiltakene som ble gjennomført i 2011 har bedret veistandarden på flere steder i kommunen og er foreslått videreført i planperioden.

Prosjekt 153 Helsenett – etablering tilknytning: Prosjektet planlegges gjennomført i 2012, og foreslått bevilgning gjelder teknisk etablering og endringer i fagsystemene i PLO/Helsestasjon.

Prosjekt 154 Barnehageutvikling: Det legges opp til en planprosess i 2012 for å avklare hvordan utfordringen kan løses.

Prosjekt 155 Sjøppelrom kommunehuset: Det er behov for å få orden på avfallproblematikken rundt kommunehuset.

Dypvannskai Fergeodden: Denne er i meget dårlig forfatning og det foreslås bevilget 3 mill. kr til utbedring i 2015.

Modernisere/pusse opp dusjanleggene i idrettshallen. Dusjanleggene i idrettshallen er svært nedslitt og vanskelig å holde rene. Det er behov for modernisering og forslag til bevilgning er medtatt i planperioden for 2014.

Prosjekt 156 Boliger i Mølleråsen – nytt vent.anlegg, terassedører, utv. maling mm.
Boligene bærer preg av slitasje og mangel på vedlikehold gjennom lang tid. Det er således foreslått å starte en renovering av det mest prekære i 2012. 1 mill. kr er avsatt til formålet. Med henvisning til kommentarene om fremtidig strategi vil det være naturlig å gjennomføre en slik analyse før man igangsetter fysiske tiltak.

Prosjekt 157 Ny traktor: Traktoren som PTM disponerer er fra 1997. Den er nå moden for utskifting og det tas sikte på å selge den gamle evt. innbytte. Traktoren er et nødvendig hjelpemiddel til veivedlikeholdet, beredskap mm.

Gang og sykkelveg Feierskauen-Flekkenveien-Holtane: Strekningen på til sammen 1,7 km er 1. prioritet i kommunens trafikksikkerhetsplan som ble vedtatt i 2011 av hovedutvalgene. Normalt ytes det 60% tilskudd til slike tiltak.

I tillegg til prosjektene over er det budsjettet med:

- **607-Egenkapitalinnskudd KLP**
Det betales vanligvis egenkapitalinnskudd til KLP hvert år, og dette må føres i investeringsregnskapet. Beløpet kan ikke lånefinansieres, og må derfor finansieres ved bruk av fond (eller over drift).
- **999. Formidlingslån Husbanken.**
Ansvar for utlån: Servicetorget, ansvar for låneopptak: økonomisjef. Dette er en del av kommunens boligpolitikk for å hjelpe unge og andre som har vanskelig for å finansiere egen bolig gjennom vanlige kanaler (såkalte Startlån). Det er ikke behov for nye låneopptak i 2012, men utlån finansieres gjennom tidligere ubrukte lånemidler.

Budsjett 2012 og økonomiplan 2012-2015 : VAR-investeringer

Konsekvensene av VAR-investeringene skal finansieres over kommunale gebyrer, og blir alltid lånefinansiert. Investeringene har ingen reell effekt på kommunens driftsbalanse, men medfører en regnskapsmessig rammeoverføring tilsvarende rentebeløpet fra VAR-området til finans. Investeringene i budsjettet for 2012 og økonomiplan 2012-2015 er i tråd med gjeldende hovedplan for vann og avløp og er kommentert der. Planen ble rullert i 2009 og vedtak er fattet i kommunestyret. Den gir god kunnskap om dagens situasjon for vann og avløpsanlegg, behov for rehabilitering av eksisterende avløpsanlegg og om nødvendige investeringer som må gjøres for å møte fremtidig befolkningsutvikling og boligbygging, samt ønske om å legge til rette for næringsutvikling og oppgradering av fritidsbebyggelsen på Tjøme. Det er derfor satt en strategi og konkrete mål for vann og avløpsanlegg i Tjøme kommune.

I budsjett for 2012 og i økonomiplan for 2012-2015 er investeringsnivået i de vedtatte hovedplaner lagt til grunn. I tillegg er det foreslått å bevilge midler til å løse overvannsproblemene på Lindhøy og til vann- og avløpsanlegg for å betjene nytt boligfelt mellom Feierskauen og Hulebakk.

Av totalt budsjett for 2012 på 65,4 mill kr, er 7,3 mill kr finansiert tidligere. Nytt låneopptak i 2012 utgjør 58,1 mill kr.

Tidligere vedtatte prosjekter			Økonomiplan				
Nr	Prosjektbetegnelse	TOTAL RAMME	BUDSJETT 2012	2013	2014	2015	BRUKT Tidligere år
732	Rehab VA Putten, Hvasser	11 500		11 500			0
733	Sanering avløp Ormelet syd	12 800	10 967				1 833
737	Oppgradering vannledn. Kjøpma	4 000	2 220				1 780
741	Driftsovervåking pumpestasjoner	2 550	1 000				446
901	VA Tjøme Syd Grepan	19 467	4 450				15 000
121	Rehab Vindåsen trykkøkn stasjon	2 500	1 500				1 000
130	Vannledn Kjøpm-Sundene	9 100	8 900				245
131	Pumpestasjon Dalen - nødoverløp	1 000	1 000				0
132	VA Tjøme Syd II Grepan-Skåe	15 000	14 930				70
133	Rehab pumpestasjon GON	625	625				0
134	Ormelet vannledning 160 mm.	1 540	1 540				0
	Sum		47 132	11 500	0	0	

Nye prosjekter i planperioden			Økonomiplan			
Nr	Prosjektbetegnelse	TOTAL RAMME	BUDSJETT 2012	2013	2014	2015
135	VA Sanering og avløp Hulebakk	7 500	7 500			
136	Overvannskulvert Lindhøy	8 000	8 000			
137	Pumpestasjon Grimestad	2 500	2 500			
138	Bil til renselanlegget	300	300			
	VA Grimestad 1 nord	13 771		13 771		
	VA Medø	7 950		3 975	3 975	
	VA Sentrum 1	7 313		1 313	6 000	
	Dalen sanering utslipp	17 626		8 813	8 813	
	VA Grimestad 2 syd	13 053			13 053	
	Saneringsplaner Sundene-Huleba	750			750	
	VA nytt anlegg Ferjeodden	6 000				6 000
	Sum		18 300	27 872	32 591	6 000
	Totalt VAR		65 432	39 372	32 591	6 000
	Endringer finans i økonomiplanperioden			3 257	5 416	7 406

Tabellen under viser budsjetterte VAR-investeringer pr år pr prosjekt (tall i hele kr) i perioden 2012-2015:

År	Gebyr-område	Kommentar/ objektbeskrivelse	Levetid	Anskaffelses-kost	Anleggs-bidrag
2012	Avløp	Rehab. pst. Gon	20	625	
2012	Avløp	VA Tjøme syd del I Havna-Verdens Ende (trase GS-veg Fv 308)	40	3 450	
2012	Avløp	VA Tjøme syd del II Grepan, Skåeveien+ avløpspumpeledning til servicebygg	40	10 000	7 000
2012	Avløp	VA sanering og avløp til boligfelt Hulebakk	40	5 000	
2012	Avløp	Ny overvannskulvert Lindhøy (ca. 600 m)	40	8 000	
2012	Avløp	Ny pumpestasjon Grimestad inkl. nytt nødoverløp?	20	2 500	
2012	Avløp	Driftsovervåkning pumpestasjoner del II (10 stasjoner)	10	1 000	
2012	Avløp	Rehab./separering avløp Ormelet - etappe II og III	40	7 700	
		Sum avløp 2012		38 275	7 000
2012	Vann	VA Tjøme syd del I Havna-Verdens Ende (trase GS-veg Fv 308)	40	1 000	
2012	Vann	VA Tjøme syd del II Grepan, Skåeveien	40	5 000	3 000
2012	Vann	VA sanering og avløp til boligfelt Hulebakk	40	2 500	
2012	Vann	Rehab./separering avløp Ormelet - etappe II og III	40	3 300	
2012	Vann	Ormelet vannledning 160 mm	40	1 540	
		Sum vann 2012		13 340	3 000
2013	Avløp	Rehab VA Grimestad 1 nord	40	9 256	
2013	Avløp	Rehab./separering VA Medø	40	3 100	
2013	Avløp	Rehab./separering VA Sentrum I (prosjektering)	40	938	
2013	Avløp	Rehab./separering VA Hvasser I (Putten, Motellveien)	40	8 000	
2013	Avløp	Sanering utslipp Dalen syd	40	6 538	
		Sum avløp 2013		27 832	0
2013	Vann	Rehab VA Grimestad 1 nord	40	4 515	
2013	Vann	Rehab./separering VA Medø	40	875	
2013	Vann	Rehab./separering VA Sentrum I (prosjektering)	40	375	
2013	Vann	Rehab./separering VA Hvasser I (Putten, Motellveien)	40	3 500	
2013	Vann	Sanering utslipp Dalen syd	40	2 275	
		Sum vann 2013		11 540	0
2014	Avløp	Rehab VA Grimestad II syd	40	9 053	
2014	Avløp	Saneringsplaner Sundene og Hulebakk	5	750	
2014	Avløp	Rehab./separering VA Medø	40	3 100	
2014	Avløp	Rehab./separering VA Sentrum I (gjennomføring)	40	4 000	
2014	Avløp	Sanering utslipp Dalen syd	40	6 538	
		Sum avløp 2014		23 441	0
2014	Vann	Rahab VA Grimestad II syd	40	4 000	
2014	Vann	Rehab./separering VA Medø	40	875	
2014	Vann	Rehab./separering VA Sentrum I (gjennomføring)	40	2 000	
2014	Vann	Sanering utslipp Dalen syd	40	2 275	
		Sum vann 2014		9 150	0
2015	Avløp	Nytt VA anlegg Ferjeodden	40	4 000	
		Sum avløp 2015		4 000	0
2015	Vann	Nytt VA anlegg Ferjeodden	40	2 000	
		Sum vann 2015		2 000	0

8. Priskonsekvenser i budsjettet

Foreslåtte endringer i kommunale gebyrer og priser til publikum (tall i kr):

HELSE OG VELFERD

Satsene har i stor grad vært uendret i perioden 2005-2010. Forholdet mellom timepris og abonnementspris ble justert i 2011, slik at det er det samme for alle grupper med inntekt over 2G. Brukere som mottar mer enn 7 timer pr måned i praktisk bistand vil bli belastet abonnementspris. For de med lavest inntekt – inntil 2G – er makspris pr måned fastsatt i egen forskrift og justeres årlig, sist i januar 2011. Rådmannen foreslår at disse justeres til 2012-satser når disse foreligger. Egenbetaling for langtidsopphold på sykehjem beregnes etter statlig forskrift som vederlag etter inntekt.

SATSER PLO	2012	Økning i kr	% økning	2011
Egenbetaling praktisk hjelp i hjemmet				
Sats pr time				
Alminnelig inntekt inntil 2G (151.282)	55,00	5,00	10,0 %	50,00
Alminnelig inntekt inntil 3G (226.923)	105,00	5,00	5,0 %	100,00
Alminnelig inntekt inntil 4G (302.564)	157,00	7,00	4,7 %	150,00
Alminnelig inntekt inntil 5G (378.205)	210,00	10,00	5,0 %	200,00
Alminnelig inntekt over 5G (378.205)	262,00	12,00	4,8 %	250,00
Abonnement pr måned				
Alminnelig inntekt inntil 2G (151.282)	165,00	5,00	3,1 %	160,00
Alminnelig inntekt inntil 3G (226.923)	733,00	33,00	4,7 %	700,00
Alminnelig inntekt inntil 4G (302.564)	1 100,00	50,00	4,8 %	1 050,00
Alminnelig inntekt inntil 5G (378.205)	1 466,00	66,00	4,7 %	1 400,00
Alminnelig inntekt over 5G (378.205)	1 833,00	83,00	4,7 %	1 750,00
Andre tjenester				
Leie av nøkkelboks, pr halvår (ny 2011)	200,00			
Trygghetsalarm pr måned	272,00	12,00	4,6 %	260,00
Egenbetaling korttid sykehjem (følger statlige forskrifter)				
- Pr døgnopphold	121,00	0,00	0,0 %	121,00
- Pr dag- eller nattopphold	59,00	0,00	0,0 %	59,00
Kostpris mat				
Middag hjemmeboende - levert	63,00	3,00	5,0 %	60,00
Middag pårørende sykehjem	87,00	4,00	4,8 %	83,00
Frokostgruppe omsorgsboliger	28,00	1,00	3,7 %	27,00

Satsene vil bli søkt økt i økonomiplanperioden til sammenlignet nivå med nabokommunene i nord.

I hht alkohollovens § 7-1, jf forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv § 6-2, skal det for bevilling til salg av øl med inntil alkoholinnhold på 4,7 volumprosent og skjenking av alkoholholdig drikk, betales et årlig bevillingsgebyr. Avgifter for salg og skjenking av alkoholholdig drikk skal fastsettes for kommende kalenderår og holdes innenfor de rammer som er fastsatt i forskrift gitt av departementet. Bevillingsgebyret skal pr år utgjøre minimum kr. 1200,- for salg og kr. 3500,- for skjenking. For bevilling som gjelder skjenking ved en enkelt bestemt anledning og ambulerende bevilling, kan bevillingsmyndigheten kreve et gebyr på inntil kr. 250,- pr gang.

For perioden 01.01.12 til og med 31.12.12 benyttes slikt gebyr ved utstedelse av kommunale salgs- og skjenkebevillinger:

Type omsetning	Gebysats
Salg av øl med alkoholinnhold inntil 4.7 volumprosent	kr. 0.17 pr vareliter (gr. 1)
Skjenking av alkoholholdig drikk	kr. 0.34 pr vareliter øl (gr. 1)
	kr. 0.94 pr vareliter vin (gr. 2)
	kr. 3.07 pr vareliter brennevin (gr. 3)

Dersom kronebeløpet endres sentralt, justeres kommunens satser tilsvarende.

Beregning av gebyr i relasjon til omsetning skjer av rådmannen i hht retningslinjer fastsatt av departementet. Tjøme kommune forholder seg til de foreslåtte minimumsbeløp på hhv kr. 1200,- for salg og kr. 3500,- for skjenking. For skjenking ved en enkelt bestemt anledning og ambulerende bevilling kreves et gebyr på kr. 250,- pr gang.

OPPVEKST OG KULTUR

Satsene for foreldrebetaling SFO er økt med 3,3%, for hel plass. Satsene for foreldrebetaling i barnehage fastsettes sentralt og er uendret fra 2009.

PRISER	2012	Økning i kr	% økning	2011
Foreldrebetaling SFO				
Hel plass	2 470,00	80,00	3,3 %	2 390,00
Delt plass	1 775,00	57,00	3,3 %	1 718,00
Dagplass	240,00	10,00	4,3 %	230,00
Søskenmoderasjon 25%				
Foreldrebetaling barnehage				
Hel plass	2 330,00	0,00	0,0 %	2 330,00
80% plass	1 980,00	0,00	0,0 %	1 980,00
60% plass	1 510,00	0,00	0,0 %	1 510,00
50% plass	1 280,00	0,00	0,0 %	1 280,00
40% plass	1 050,00	0,00	0,0 %	1 050,00
Søskenmoderasjon:				
Barn nr 2 = 30%				
Barn nr 3 = 50%				

TEKNIKK OG MILJØ – Vann, avløp og renovasjon (VAR)

Prisfastsettelsen innenfor VAR-tjenester er basert på selvkostprinsippet i tråd med gjeldende regelverk.

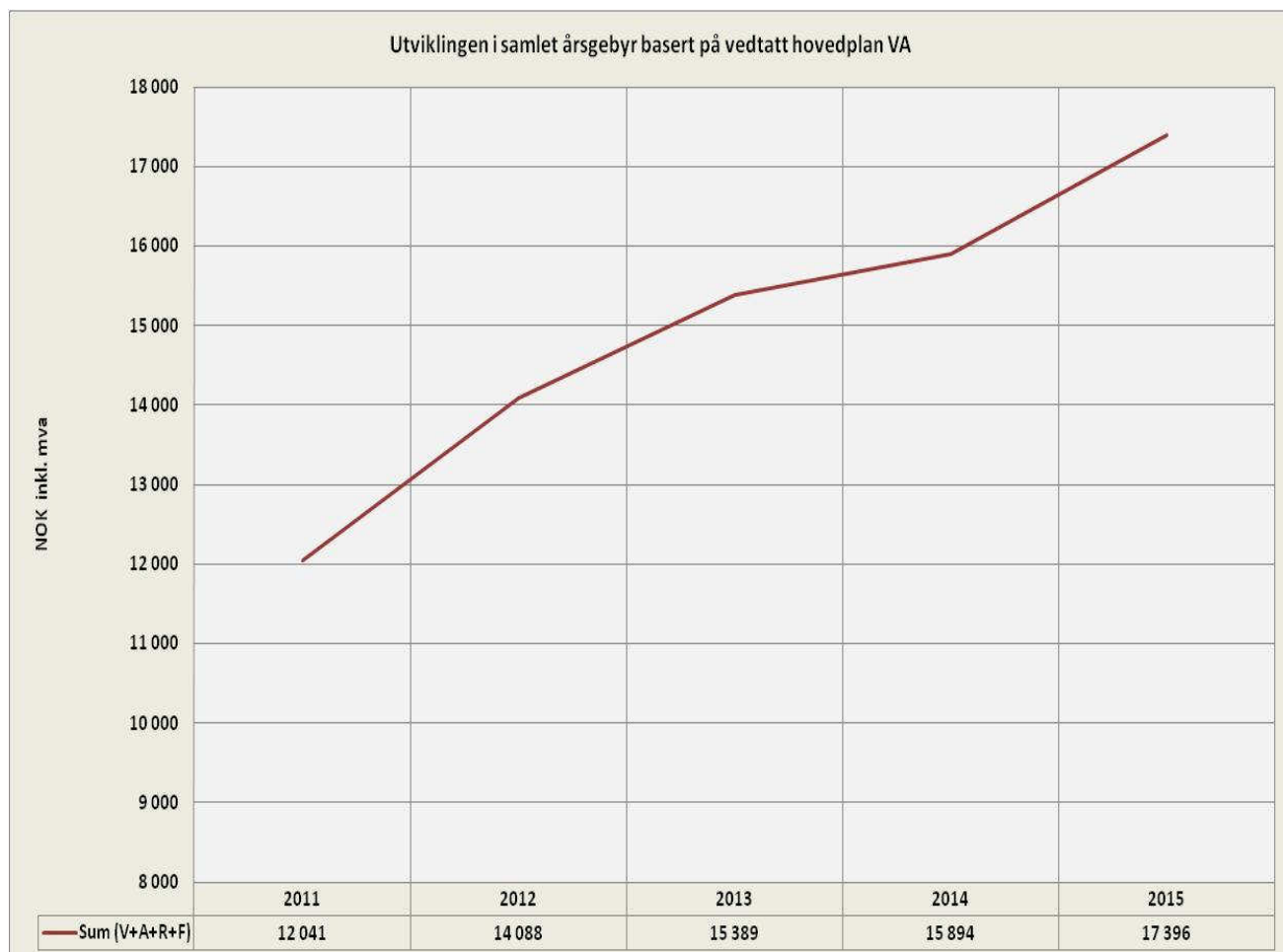
GEBYRTYPER/SATSER	Årsgebyrer 2012	Økning i kr fra 2010	% - vis økning fra 2010	Årsgebyrer 2011	Ab.gebyr fastledd 2012	Stipulert forbruk (m ³)
Kommunale gebyrer inkl mva	14 088,09	2 046,84	17,0 %	12 041,25		Pr år for normal helårsbolig (VARF) inkl.
Kommunale gebyrer ex mva, herav:	11 270,47	1 637,47	17,0 %	9 633,00		Pr år for normal helårsbolig (VARF) ekskl.
årsgebyr vann bolig > 60 m ² (200 m ³)	2 464,00	446,00	22,1 %	2 018,00	846,00	200
årsgebyr vann bolig <= 60 m ² (125 m ³)	1 857,25	315,50	20,5 %	1 541,75	846,00	125
årsgebyr kloakk bolig > 60 m ² (200 m ³)	5 635,00	697,00	14,1 %	4 938,00	2 391,00	200
årsgebyr kloakk bolig <= 60 m ² (125 m ³)	4 418,50	494,50	12,6 %	3 924,00	2 391,00	125
vanngebyr pr. m ³ (måler)	8,09	1,74	27,4 %	6,35		
kloakkgebyr pr. m ³ (måler)	16,22	2,70	20,0 %	13,52		
Årsgebyr = fastledd + gebyr pr m³ X forbruk						
Renovasjonsgebyr helårsabonnenter ex mva						
renovasjonsgebyr - std. ab.	2 800,00	470,00	20,2 %	2 330,00		
renovasjonsgebyr - delt ab.	1 820,00	305,00	20,1 %	1 515,00		
renovasjonsgebyr - felles beholder	2 380,00	399,00	20,1 %	1 981,00		
renovasjonsgebyr m/kompost.	2 100,00	352,00	20,1 %	1 748,00		
feiegebyr (hovedpipe)	371,47	24,47	7,1 %	347,00		
Renovasjonsgebyr sommerabonnenter ex mva						
Sommerrenovasjonsgebyr - std. ab.	2 240,00	-90,00	-3,9 %	2 330,00		
Sommerrenovasjonsgebyr - delt ab.	1 456,00	-59,00	-3,9 %	1 515,00		
Sommerrenovasjonsgebyr - felles beholde	1 904,00	-77,00	-3,9 %	1 981,00		
Slangegebyr ex mva						
Pr. år helårsbolig	973,46	-70,54	-6,8 %	1 044,00		V <= 6 m ³
Pr. år helårsbolig	1 946,93	-141,07	-6,8 %	2 088,00		V > 6 m ³
Pr. år fritidsbolig	973,46	-70,54	-6,8 %	1 044,00		V <= 6 m ³
Pr. år fritidsbolig	1 946,93	-141,07	-6,8 %	2 088,00		V > 6 m ³
Tilknytningsgebyrer ex mva - standardgebyr for bolig og fritidseiendom, engangsgebyr pr tilknytning						
Tilknytning til off. vann	20 500,00	500,00	2,50 %	20 000,00		
Tilknytning til off. kloakk	35 900,00	900,00	2,57 %	35 000,00		

Priser oppgitt "ex mva" betyr at mva kommer i tillegg.

Fra og med 2012 er det foreslått å innføre differensierte renovasjonsgebyrer for helårsabonnenter og sommerabonnenter, samt betaling over 4 terminer. Det er videre foreslått at gebyret for sommerabonnentene skal utgjøre 80 % av gebyret for helårsabonnentene, hhv. 2.240,- og 2.800,-. Begge beløp er ekskl. mva. Dersom man velger å videreføre dagens ordning med lik gebyrsats vil "helårsgebyret" utgjøre 2.546,- kr ekskl. mva. Bakgrunnen for differensiert gebyrsats er den misnøye som er fremkommet i møter med velforeningene (hyttevelelene) over at de betaler det samme som fastboende, men uten tilbud om tjenesten i vinterhalvåret. Dette er det således prøvd å imøtekomme gjennom forslaget til differensierte satser. For alle som ønsker det er det mulig å tegne helårsabonnement. Kravet er at avfallet må bringes frem til brøytet vei.

Tabellen og grafen nedenfor viser den samlede gebyrutviklingen innenfor VAR i økonomiplanperioden:

Gebyrområde	Årsgebyrer inkl. mva (std. abonnement)					% -vis endring i perioden	Merknader
	2011	2012	2013	2014	2015		
Vann	2 523	3 080	3 556	3 454	3 999	58,5 %	Basert på investeringen ihht. vedtatt hovedplan vann
Avløp	6 173	7 044	7 761	8 234	9 053	46,7 %	
Renovsjon	2 913	3 500	3 594	3 706	3 831	31,5 %	Standard helårsab. ved ny profil.
Feiing	434	464	478	500	514	18,5 %	
Sum (V+A+R+F)	12 041	14 088	15 389	15 894	17 396	44,5 %	Sum årsgebyrer for en bolig > 60 m²
Tilkoblingsgebyr vann	25 000	25 600	26 500	27 400	28 300	13,2 %	Økning ihht. antatt lønns- og prisstigning
Tilkoblingsgebyr avløp	43 750	44 900	46 400	47 900	49 500	13,1 %	
Sum (V+A)	68 750	70 500	72 900	75 300	77 800	13,2 %	Sum tilkoblingsgebyr for en bolig > 60 m² og <= 200 m²
Slam ≤ 6 m ³	1 364	1 217	1 261	1 179	1 213	-11,0 %	Inkl. tømning, transport og slambehandling
Slam > 6 m ³	2 728	2 434	2 523	2 358	2 427	-11,0 %	

TEKNIKK OG MILJØ – øvrige satser

GEBYRTYPER/SATSER	Årsgebyrer 2012	Økning i kr fra 2011	% - vis økning fra 2011	Årsgebyrer 2011
Gebyr byggemelding (avg.fri)				
Søknad om tiltak uten ansvarsrett (PBL §20-2)	6 250,00	1 250,00	25,00 %	5 000,00
Bolig (enebolig)	19 400,00	3 900,00	25,16 %	15 500,00
Fritidsboliger (tilbygg og nybygg)	19 400,00	3 900,00	25,16 %	15 500,00
Gebyr oppmåling (avg.fri)				
Byggetomt inntil 2000 m ²	22 500,00	5 000,00	28,57 %	17 500,00
Gebyr arealplan (avg. fri)				
Forespørsel om regulering	8 400,00	0,00	0,00 %	8 400,00
Detaljregulering (betingelser at planen leveres på digital form (SOSI))	56 200,00	0,00	0,00 %	56 200,00
Havnegebyr				
Registrerte fiskefartøyer, fast liggeplass	5 000,00			
Pr døgn for båt under 40 fot	165,00	0,00	0,00 %	165,00
Pr døgn for båt 40 fot og over	280,00	0,00	0,00 %	280,00

Plan- og byggesaksgebyrene er foreslått økt med 25 % for tiltak uten ansvarsrett og 25,2 % for øvrige saker. Gebyr for behandling av dispensasjonssaker likeså. På søknader som mottas via ByggSøk er det som tidligere lagt opp til 10 % rabatt på ordinære gebyrer. Slike søknader reduserer arbeidet med journalføringen og sparer kommunen for arbeid. Bakgrunnen for den relativt høye økningen ligger i selvkostprinsippet. For 2010 har kommunen subsidiert dette tjenestefeltet med 300.000 kr og prognosen for 2011 er 490.000 kr.

Arealplangebyrene foreslås økt med 20 % og oppmålingsgebyret økes med 28,6 %. Sistnevnte gebyrøkning er også en konsekvens av selvkostprinsippet. For oppmålingstjenesten ble kostnadsdekningen 80 % i 2010 og prognosen for 2011 er 69 %, en underdekning på hhv. 265.000 kr og 430.000 kr.

Arealplan hadde en kostnadsdekning på 42 % i 2010 og prognosen for 2011 er 36 %. Dersom selvkostprinsippet skulle vært lagt til grunn her må gebyrene mer enn fordobles.

9. Områdenes egne kommentarer til budsjett og økonomiplan

Områdenes kommentarer skal gi leser en kunnskap om områdenes oppgaver, omfang, drift og utfordringer i grove trekk. Tall og kommentarer fra Kirkelig Fellesting følger som vedlegg til budsjettet, mens tilskuddet fra kommunen er budsjettet under rådmannens ansvar.

Hvert område har en tabell som viser budsjettet for 2012 sammenlignet med budsjettet for 2011 og regnskapet for 2010. Tallene er fordelt pr virksomhet/avdeling som en informasjon.

Som en følge av omorganiseringen fra og med 1. august 2011, er noen av sammenlikningstallene noe unøyaktige. Det er kommentert der det er aktuelt. Viktige endringer i forhold til nåværende drift og økonomiplanen er kommentert. Budsjettpostene er grovt inndelt i enkelte utgifts- og inntektsposter som er summert til netto budsjetttramme for området.

Kolonnen "Budsjett 2012" er rådmannens forslag.

9.1. Rådmannen og rådmannens stab

Fra 1. august 2011 er den gamle sentralledelsen og stab og støtte slått sammen og å betrakte som én funksjon. Rådmannens stab er delt i fire avdelinger:

Kommunikasjonsavdelingen
Skatteavdelingen
Økonomiavdelingen
Personalavdelingen.

Hovedoppgavene kan oppsummeres slik:

- Legge til rette for at politiske organer kan utføre sine oppgaver og utøve sitt ansvar.
- Sikre helhetlige disposisjoner, planlegging og overordnet koordinering av områdene.
- Være hovedansvarlig for organisasjonskulturen i kommunen og utviklingen av denne.
- Stabsapparatet skal yte service overfor alle områder og virksomheter/avdelinger i økonomiske, personalmessige og andre administrative spørsmål.
- Sørge for klart definerte rammer og tydelige forventninger til alle områder.
- Kontinuerlig personal- og lederutvikling på basis av Tjøme kommunes mål og verdier skal gi trygghet og økt kompetanse for de ansatte.
- Overordnet ansvar for innkjøp.
- Realisere gevinster av digitale kommunikasjons- og hjelpemidler.

Rådmannen og hennes stab består av 19 ansatte i 16,25 årsverk.

Mål

Rådmannen og hennes stab skal arbeide for at kommunens mål ”Tjøme – en god kommune å leve i” realiseres bla ved å:

- Arbeide for at alle politiske organer skal ha et best mulig beslutningsgrunnlag for vedtak, der blant annet tjenestemessige, økonomiske, miljømessige og helsemessige vurderinger inngår.
- Arbeide for en helhetlig og koordinert tjenesteproduksjon.
- Arbeide for oppdatert og moderne planverk.
- Arbeide for et konstruktivt samarbeid med næringslivet med sikte på økt sysselsetting og ny næringsutvikling.
- Forenkle innbyggernes dialog med det offentlige ved blant annet å tilby gode og hensiktsmessige digitale løsninger.
- Sørge for videreutvikling og effektivisering av elektroniske tjenester basert på økt bruk av elektroniske hjelpemidler.
- Delta i interkommunale samarbeidsordninger for å bidra til konstruktiv samfunnsutvikling, kompetanseheving og effektiv drift.
- Sikre høy kvalitet på tjenestene ved kontinuerlig kompetanseutvikling.

Staben har en særskilt rolle knyttet til driften av Tjøme kommune som organisasjon og skal arbeide for at:

- Kommunens ansatte skal gis mulighet til utvikling og trivsel og den enkelte skal oppleve å bli sett og verdsatt
- Kommunen til enhver tid har god innsikt og oversikt over kommunenes økonomi og rammebetingelser
- Kommunens ansatte er til stede på jobb og at sykefraværet reduseres
- De kommunale lederne får nødvendig støtte og hjelp i sin utøvelse av lederskap.

I det foreliggende forslag til budsjett og økonomiplan ivaretas mulighetene til å realisere målene på samme nivå som i 2011. Kapasitet oppleves som en betydelig utfordring og noen oppgaver må støttes ved kjøp av tjenester. Tjøme kommunes administrative ressurser ligger noe under tilsvarende store kommuner. Forventningenes til byråkratiets allsidighet i en liten administrasjon kan noen ganger butte mot nødvendig faglig dybde.

Budsjett og økonomiplan

		Budsjett		Regnskap
		2012	2011	2010
Ansvar 100 Rådmannskontor				
10	Lønn	2 684	2 736	2 532
11	Pensjon	716	458	469
12	Arbeidsgiveravgift	451	451	426
20	Driftsutgifter	6 419	6 469	8 065
60	Driftsinntekter	0	-127	-110
80	Fonds, finans etc	0	0	-735
	Sum ansvar: 100 Rådmannskontor	10 270	9 544	10 420
Ansvar 110 Økonomiavdelingen				
10	Lønn	2 073	1 942	1 875
11	Pensjon	414	266	286
12	Arbeidsgiveravgift	340	318	307
20	Driftsutgifter	1 283	1 596	1 180
60	Driftsinntekter	-135	-160	-201
61	Ref sykepenger	-5	0	-19
80	Fonds, finans etc	0	-10	0
	Sum ansvar: 110 Økonomiavdelingen	3 970	3 952	3 428

		Budsjett		Regnskap
		2012	2011	2010
Ansvar 114 Skatt				
10	Lønn	732	685	667
11	Pensjon	148	94	101
12	Arbeidsgiveravgift	120	111	109
20	Driftsutgifter	307	289	123
60	Driftsinntekter	-40	-10	-27
	Sum ansvar: 114 Skatt	1 267	1 169	972
Ansvar 120 Kommunikasjonsavdelingen				
10	Lønn	3 539	4 124	4 204
11	Pensjon	717	564	618
12	Arbeidsgiveravgift	581	665	662
20	Driftsutgifter	3 181	3 064	2 557
60	Driftsinntekter	-81	-81	-58
61	Ref sykepenger	-32	-52	-157
80	Fonds, finans etc	266	382	283
	Sum ansvar: 120 Kommunikasjonsavdelingen	8 171	8 666	8 109
	Lønn og sosiale kostnader	12 478	12 362	12 080
	Driftsutgifter	11 190	11 418	11 925
	Driftsinntekter	-256	-378	-396
	Fonds, finans, avskrivninger	266	372	-452
	Totalt område 1 Rådmannen	23 678	23 774	23 157

Rådmannskontor, ansvar 100

Lønn inkluderer lønn for rådmann og personalsjef og godtgjøringer for folkevalgte.

Tjenesteområder det er budsjettert for her er: Politisk styring, politiske partier, interkommunalt samarbeid, administrasjon, overformynderi, bistand næringslivet, den norske kirke og andre religiøse formål. Rammene er knappe og om lag på samme nivå som 2011. Kostnader til valg budsjetteres her når det er aktuelt.

Rådmannens stabs arbeidsområder omfatter arbeidsområder knyttet til økonomi, revisjon, innfordring, personal, HMS, skatteoppkreving m.m. Det er på dette området budsjettert med flere samarbeidsavtaler fordi disse er felles for hele organisasjonen. Dette gjelder spesielt innen økonomi- og ikt-systemer.

Det er store utfordringer knyttet til interkommunale ordninger. Kostnadene og nivået på tjenesten ønskes økt i for eksempel de interkommunale selskapene. Det er eierne som må gi tydelige signaler for å holde ekspansjonsønsker stangen og utgiftene i forhold til ønsket nivå på leveransene. Tjøme kommune har ingen samlet plan for hvordan kommunestyret ønsker

rutiner og mål for eierstyring. Det er rådmannens ønske å få fremmet et forslag til **eierskapsmelding** for kommunestyret i løpet av 2012.

Kommunen har tidligere vedtatt å slutte seg til en felles interkommunal oppreisningsordning for tidligere barnehjemsbarn. Finansiering av erstatningsutbetalinger legges fram for kommunestyret i egne saker. I 2010 var det ikke forventet at ordningen skulle vedvare ut over 2011. Pågangen har vært stor og ordningen forventes avviklet først i løpet av 2012. Det er derfor budsjettert med administrasjonsutgifter til ordningen også i 2012.

Den norske kirke

Kirkens budsjettforslag ligger i sin helhet som vedlegg til budsjettsaken. Det er budsjettert med en overføring på kr 4.189.000 i 2012, kr 190.000 lavere enn forslaget fra KF (kirkelig felleråd). Det er ikke lagt inn endringer i aktivitet i økonomiplanperioden. Det henvises for øvrig til KF's eget budsjettnotat.

Økonomi, ansvar 110

Avdelingen består av 6 ansatte i 4,4 årsverk og ledes av økonomisjef fra og med 1. august 2011. 1 ansatt i 50% ble stilling ble overført fra Kommunikasjonsavdelingen fra samme tidspunkt for i større grad å samle oppgaver knyttet til fakturering. I tillegg til lønnskostnader budsjetteres det her med kostnader til drift og vedlikehold av kommunens økonomi- og lønnsystem. Nedgangen i driftskostnader skyldes hovedsakelig at utgifter til revisjon er overført til ansvar 100.

Kommunikasjonsavdelingen, ansvar 120

Det er ingen store eller markante endringer i budsjettforslaget sammenlignet med budsjettet for 2011, men 3 ansatte i til sammen 2 årsverk er overført til skolene (1,5 årsverk) og økonomiavdelingen (0,5 årsverk). Avdelingen består av 9 ansatte i 8,35 årsverk fra og med 01.08.2011. Tidligere to ansvarsområder (120 og 122) er redusert til ett.

Det er en naturlig økning på en del løpende avtaler grunnet økt aktivitet i Gigafib samt en økning av kostnader i WebSaksamarbeidet (på Nøtterøy) grunnet nyinvesteringer (dette var planlagt i 2011, men utsatt til 2012). Begge disse kostnadsøkningene skyldes satsing på en felles plattform og nye muligheter framover innenfor 12k samarbeidet. VMAN prosjektet (felles tjenestenett) innefor 12k i regi av Gigafib gir på litt sikt store muligheter for fleksible mer kostnadseffektive driftsløsninger for de fleste kommuner innenfor 12k samarbeidet som ønsker slike løsninger. I kommunens IKT strategi inngår dette som et viktig moment i den videre planleggingen samt at 12Ks IKT strategi også er oppdatert og justert i tråd med dette. Det bør være mulig å realisere slike løsninger senest i løpet av 2014. Det er behov for en kontinuerlig kompetanseheving på området i tråd med den teknologiske utviklingen.

Skatt, ansvar 114

Avdelingen består av 2 ansatte i 1,5 årsverk knyttet til lokal innfordring av skatt og arbeidsgiverkontroll. Avdelingen kan vise til svært gode resultater sammenlignet med de øvrige kontorene i Vestfold. Oppgaver knyttet til arbeidsgiverkontroll løses i samarbeid med flere kommuner i regi av skatteinnkreveren i Tønsberg.

9.2. Oppvekst og kultur

Området

Oppvekst og kultur omfatter skole (66,7 årsverk) barnehage (13,1 årsverk), barnevern (3,6 årsverk), helsestasjon (2,2 årsverk) og kultur (4,2 årsverk). I tillegg utgjør fagkonsulent barnehage og skole sammen med SLT koordinator og miljøarbeider ”staben”. Lederne av virksomhetene og kommunalsjef utgjør lederteamet innenfor området.

Oppvekst og kultur disponerer 124 ansatte i til sammen 94 årsverk, inkl to lærlinger i barne- og ungdomsarbeiderfaget. I tillegg kommer midlertidig ansatte i ungdomsklubben.

Det er stor spredning i størrelse og oppgaver i avdelingene, noe som gjør det viktig å ivareta helheten innenfor området. Fokus på læringsresultater, gode oppvekst og læringsvilkår, tverrfaglig samarbeid og forebyggende arbeid er viktig for å nå mål for området.

Mål for økonomiplanperioden:

”God oppvekst”, handlingsprogram 2008 – 2018, et felles løft for barn og unge i Vestfold har som målsetting:

- 95% som påbegynner videregående utdanning fullfører utdanningen
- leseferdigheten på 5. trinn skal være innenfor de fem beste fylkene i landet
- levekårsindeksen skal være over landsgjennomsnittet

Alle ansatte innenfor oppvekst og kultur er viktige aktører i utviklingen av gode helhetlige oppvekstvilkår for barn og unge på Tjøme.

Det vil bli utarbeidet forslag til helhetlig plan for ”God oppvekst på Tjøme”. Planen skal gi føringer for kommunens arbeid på oppvekstområdet fremover og vil være en naturlig del av det øvrige planverket i kommunen. En av målsettingene er at den skal gi retning og prioriteringer for videre arbeid med lokale planer for avdelingene. Forslaget vil bli lagt fram for kommunestyret til politisk behandling i løpet av 2012.

Ut fra felles målsettinger i ”God oppvekst”, har avdelingene felles fokus på:

- Tidlig innsats – ”fange opp og følge opp”
- Tidlig intervensjon barn i rusfamilier
- Tverrfaglige samhandlingsarenaer

I tillegg har avdelingene egne fokusområder

- språkstimulering i barnehagen
- bedre læringsresultater
- et bredt og mangfoldig kulturtilbud for alle aldersgrupper
- tidlig intervensjon på rusområdet (barnevernet)
- fange opp risikofaktorer og sette i verk tiltak som reduserer faren for senere skjevutvikling hos gravide, barn/ungdom og deres foreldre (helsestasjonen)

Antall meldinger til barnevernet har økt betraktelig siste år. Tendensen ser ut til å fortsette. Tjøme er en liten kommune. Det gjør tjenesten sårbar, både i forhold til fravær og ved nærhet

til klienter. Kommunalsjefen er i kontakt med nabokommuner for å se på muligheter for samarbeid innenfor tjenesten.

Barnevernet har sammen med helse, skole og barnehage i gang en tverrfaglig ressursgruppe som har fokus på ”barn i rusfamilier – tidlig intervensjon”.

Helsestasjonstjenesten skal være et lavterskeltilbud og bidra til å fange opp risikofaktorer og sette i verk tiltak som reduserer faren for senere skjevutvikling hos gravide, barn/ungdom og deres foreldre. Dette kommer også til uttrykk i samhandlingsreformen som varsler en styrking av kommunehelsetjenesten og satsing på forebyggende helsearbeid i barnehager og skoler. Oversikt over ressursbruken i grunnskolen på Tjøme viser at innsatsen i skolene er høy i forhold til Vestfold og nasjonalt.

Grunnskole – oversikt ressurser 2010-2011

Indikator og nøkkeltall	Tjøme kommune	Vestfold fylke	Nasjonalt
Antall elever per beregnede årsverk til undervisning	12,9	13,5	12,6
Antall elever per assistentårsverk i undervisningen	60,8	72,3	76,8
Undervisningstimer totalt per elev	55,48	52,95	56,91
Lærertetthet i ordinær undervisning	17,92	18,73	17,06

Læringsresultatene på nasjonale prøver ligger for mange områder under gjennomsnittet i Vestfold. Begge skolene har satt i gang konkrete tiltak for å øke elevenes læringsutbytte ved å sette fokus på lesing, regning, vurdering og klasseledelse. I tillegg setter skoleeier fokus på oppfølging av læringsresultater. Det er mange faktorer som påvirker læringsresultatene. Det er viktig at resultater analyseres og tiltak justeres.

Kulturavdelingen tar sikte på å utarbeide et forslag til strategisk kulturplan som legges frem for politisk behandling i løpet av 2012. Avdelingen er godt i gang med tiltak innenfor den kulturelle spaserstokken. Det er oppnevnt en prosjektgruppe med representanter fra kultursektoren i Tønsberg, Nøtterøy og Tjøme som skal utrede muligheten for tettere kulturskolesamarbeid og eventuelt sammenslåing av Skjærgården og Tønsberg kulturskoler. Kommunalsjefene i respektive kommuner utgjør styringsgruppe. Resultatet fra utredningsarbeidet og eventuelt forslag om å slå sammen kulturskolene, fremmes som politisk sak i Tjøme, Nøtterøy og Tønsberg i løpet av våren 2012.

Det har vært kontakt mellom Tjøme kommune og Tjøme barnehage BA med sikte på overtakelse 01.08.2012. Avtale om overtakelse legges fram for Hovedutvalg for levekår 26.01.12. Det er avholdt møter med BA og begge involverte barnehager vil ta del i den videre planleggingsprosessen. Arbeidet tar utgangspunkt i KS vedtak 037/11: ”Tjøme kommunes barnehagestruktur skal være en sentrumsbarnehage i tillegg til barnehagen nord på øya. Den sammenslåtte barnehagen realiseres som en utvidelse av barnehageanlegget i Kirkerønningen (nåværende Tjøme barnehage).” Ifølge kommentarer til Forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager § 3, kan kommunen selv

velge om kostnader til kommunale barnehager som opprettes eller legges ned i løpet av året skal regnes som kostnader til ordinær drift og medtas i bergningsgrunnlaget. Tidspunkt for overtagelse av Tjøme barnehage BA er ikke endelig avklart. Drift av denne barnehagen medtas ikke i beregningsgrunnlaget. Pytteberget barnehages budsjett legges til grunn for tilskudd til ikke-kommunale barnehager i 2012. Overtakelse vil påvirke kapitaltilskuddet til privat barnehage i økonomiplanperioden. Driften i Pytteberget barnehage er i budsjettet videreført på dagens nivå. Pedagogbemanningen i barnehagen er i tråd med normen i forskriften. Pedagognormen gjelder barnehagen som helhet og er ikke relatert til gruppestørrelse.

Budsjett 2012

		Budsjett		Regnskap
		2012	2011	2010
Ansvar	200 Oppvekst- og kultur (adm)			
10	Lønn	2 099	1 113	1 015
11	Pensjon	356	139	152
12	Arbeidsgiveravgift	330	171	167
20	Driftsutgifter	21 162	20 266	19 670
60	Driftsinntekter	-849	-157	-15 041
61	Ref sykepenges	-1 767	0	-10
80	Fonds, finans etc	-40	-19	-154
	Sum ansvar: 200 Oppvekst- og kultur	21 291	21 513	5 799
Ansvar	211 Lindhøy skole + 215 Kruge			
10	Lønn	20 459	20 964	20 429
11	Pensjon	2 575	2 326	2 558
12	Arbeidsgiveravgift	3 449	3 119	3 090
20	Driftsutgifter	1 882	1 762	1 881
60	Driftsinntekter	-4 145	-3 867	-3 973
61	Ref sykepenges	0	-962	-1 158
80	Fonds, finans etc	-50	-100	0
	Sum ansvar: 211 Lindhøy skole	24 170	23 242	22 827
Ansvar	213 Tjøme ungdomsskole			
10	Lønn	11 594	11 634	11 795
11	Pensjon	1 399	1 314	1 470
12	Arbeidsgiveravgift	1 835	1 834	1 825
20	Driftsutgifter	1 665	2 021	1 652
60	Driftsinntekter	-893	-611	-1 018
61	Ref sykepenges	0	-362	-289
80	Fonds, finans etc	0	0	23
	Sum ansvar: 213 Tjøme ungdomsskol	15 600	15 830	15 457

		Budsjett		Regnskap
		2012	2011	2010
Ansvar	221 Pytteberget barnehage (+222)			
10	Lønn	5 508	5 344	5 487
11	Pensjon	1 054	743	770
12	Arbeidsgiveravgift	867	896	844
20	Driftsutgifter	256	252	365
60	Driftsinntekter	-1 431	-1 303	-4 774
61	Ref sykepenger	-205	-140	-318
	Sum ansvar: 221 Pytteberget barnehage	6 049	5 792	2 374
Ansvar	VH Kultur			
10	Lønn	2 495	2 511	2 432
11	Pensjon	465	340	307
12	Arbeidsgiveravgift	409	405	358
20	Driftsutgifter	2 246	2 182	2 118
60	Driftsinntekter	-435	-383	-418
61	Ref sykepenger	0	-25	-284
80	Fonds, finans etc	16	1	27
	VH Kultur	5 196	5 031	4 540
Ansvar	241 Barnevern			
10	Lønn	2 637	2 715	2 695
11	Pensjon	224	158	217
12	Arbeidsgiveravgift	436	411	378
20	Driftsutgifter	1 821	1 751	1 649
60	Driftsinntekter	-69	-68	-87
61	Ref sykepenger	0	-48	-288
	Sum ansvar: 241 Barnevern	5 049	4 919	4 564
Ansvar	242 Helsestasjon			
10	Lønn	947	1 026	1 039
11	Pensjon	192	147	124
12	Arbeidsgiveravgift	156	181	166
20	Driftsutgifter	254	250	143
60	Driftsinntekter	-23	-23	-23
61	Ref sykepenger	0	-38	-24
	Sum ansvar: 242 Helsestasjon	1 526	1 543	1 425
	Lønn og sosiale kostnader	57 514	55 916	54 947
	Driftsutgifter	29 286	28 484	27 478
	Driftsinntekter	-7 845	-6 412	-25 334
	Fonds, finans, avskrivninger	-74	-118	-104
	Totalt område 2 Oppvekst og kultur	78 881	77 870	56 987

Endringer i driften

Administrativ omorganisering vil fra 01.01.12 bli synlige i budsjettet. For oppvekst- og kulturområdet er endringer i hovedsak knyttet til barnevern og helsestasjon som egne avdelinger (tidligere del av Forebyggende barn og unge), samt noen endringer innenfor ansvar 200 – Oppvekst og kultur. Endringer i organisasjonen og justering av lønn i forhold til reelle utgifter/basert på regnskapstall som ikke får konsekvenser for driften, kommenteres ikke særskilt.

Oppvekst og kultur – ansvar 200

Området omfatter fellesutgifter førskole og grunnskole, herunder kjøp av tjenester og samarbeidsavtaler med andre kommune/fylkeskommuner samt skoleskys. Her budsjetteres kommunalsjef, fagkonsulent skole og barnehage, miljøarbeider og SLT koordinator. Lønnsmidler til ”nye” stillinger er overført fra tidligere virksomhet forebyggende barn og unge. Det er lagt inn reduksjon i utgifter skoleskys som følge av redusert elevtall. Tilskudd til ikke kommunale barnehager og refusjon for barn som går i barnehage i andre kommuner er overført til området. Sykepengeinntekt budsjetteres her med unntak av den kommunale barnehagen.

Kommunen skal kunngjøre forslag til tilskuddssatser i forbindelse med at årsbudsjettet legges ut til alminnelig ettersyn. Tilskuddssatser pr heltidsplass for ikke-kommunale barnehager i 2012 er beregnet til

	Drift inkl. admin.	Kapital	Totalt
Ordinær barnehage Små barn	165 502	2 422	167 924
Ordinær barnehage Store barn	80 844	2 422	83 266

Tilskuddet skal utgjøre minimum 91% av tilskuddssatsene. Forventet økning til 92% fra 01.08.2012 er lagt inn i beregningen. Reduksjonen i kapitaltilskuddet skyldes en reduksjon i rentenivået. Ikke-kommunale barnehager får etter søknad refundert for redusert foreldrebetaling pga søskenmoderasjon og lav betalingsevne, samt kostnader knyttet til barn med spesialpedagogiske tilbud. Med disse satsene forventes tilskuddet å utgjøre 14,6 mill kr i 2012, mot 14 mill i 2011, en økning på 4,3%.

Skolene - felles

Sekretærene på skolene er flyttet fra tidligere VH servicetorg over på skolenes budsjett. De blir med det en del av skolenes personale og har tilhørighet der de har sitt daglige arbeid. Miljøarbeider vil dele arbeidstiden mellom skolene og boligbaserte tjenester. Arbeidstiden i skolene reduseres med 50 % og trolig ytterligere reduksjon fra 01.08.12.

Lindhøy

Virksomhet Lindhøy består av skolen, skolefritidsordningen og Kruge leirskole. Lønnskostnadene er redusert som følge av nedgang i elevtallet tilsvarende en klasse (ca. 20 elever). Det er lagt inn reduksjon med i overkant 1mill. For øvrig videreføres driften på dagens nivå innenfor hele virksomheten.

Tjøme ungdomsskole

Det innføres valgfag med 1,5 t/u på 8. trinn fra høsten 2012. Timer til dette tas fra andre fag samt at timetallet til undervisning utvides med 0,5t/u. Kostnadene knyttet til utvidelsen, samt eventuell gruppedeling av elevene er innarbeidet i lønnsbudsjettet.

Utgifter til godtgjøring for lærere i forbindelse med Polen-tur med elevene, er tatt ut av budsjettet med kr. 60 000. Utgifter til reise, kost og losji har ikke vært en del av skolens budsjett, men blitt finansiert av den enkelte elev.

Det ligger ingen rett til leirskoleopphold eller tematurer i opplæringsloven. En del av undervisningstida kan brukes til fag og aktiviteter som skolen og elevene velger (oppl § 3-2). Dersom kommunen velger å bruke midler til dette, skal gratisprinsippet gjelde. Kommunen kan ikke kreve at elevene eller foresatte dekker utgifter til transport i skoletiden, leirskole, ekskursjoner eller andre turer som er en del av grunnskoleopplæringa (Oppl § 2-15).

Ledelsesressursen ble redusert med 40% høst fra 2011. Dette er videreført i budsjettet.

Kulturavdelingen

Bemanning sommeråpent bibliotek var en suksess og er videreført og innarbeidet i budsjettet ved omdisponeringer innenfor avdelingens budsjett. Det innføres sentral drift av biblioteksystemet noe som gjør at det alltid vil være operativt for publikum. Kostnaden tas gjennom omdisponerte midler innenfor ordinær drift.

Barnevernet

Det er en stadig økende arbeidsmengde i barnevernet som skal utføres innenfor gitte frister. Det er varslet i statsbudsjettet at ekstrabevilgning på en stilling som barnevernet fikk i 2011 videreføres. Når dette er klart, vil tall bli innarbeidet i budsjettet.

Helsestasjonen

Lavere fødselstall og nedgang i elevtallet i skolene, gir også utslag på helsestasjon og skolehelsetjeneste. Antall fødsler ligger lavt sammenlignet med tidligere år (pr.okt. 2011 – 30 fødsler). Antall 2-åringer til kontroll i 2012 vil være 39 mot 52 i 2011. Antall 4- åringer til kontroll i 2012 vil med dagens tall være 47 mot 46 i 2011.

Helsestasjonen har tidligere hatt merkantil bemanning 20 – 30 %, utført av servicetorget. Det er ikke funnet rom for å øke helsestasjonens budsjett med lønn merkantilt personell for å videreføre dette.

Helsestasjonen vil i løpet av våren knyttes opp mot Helsenet som kommunikasjonslinje i forbindelse med vaksinasjoner.

Barnehage

Det er ikke lagt inn endringer i driften av barnehagen. Det vil være en prosess gjennom budsjettåret i forbindelse med overtakelse av Tjøme private barnehage. Hvilke konsekvenser dette vil få for Pytteberget gjenstår å se.

Økonomiplan 2012-2015

Elevtallsutviklingen viser fortsatt nedgang utover i økonomiplan perioden.

Skoleår	Lindhøy	TUSK	Totalt
2012/13	311	206	517
2013/14	301	183	484
2014/15	305	167	472
2015/16	301	148	449
2016/17	295	137	432
2017/18		146	
2018/19		121	

Fra 2013 stabiliserer elevtallet på barneskolen seg, mens nedgangen for ungdomsskolen vil tilsvare ca. en klasse pr. år. Reduksjonen legges inn i økonomiplanen.

Behov for barnehageplasser

Pr. 01.11.11 er det venteliste i barnehagene. Dette er barn som har flyttet til kommunen etter samordnet opptak, som har søkt etter søknadsfrist eller som ikke hadde fylt 1 år 31.08.11 og som dermed ikke har rett på plass etter loven. Behovet for barnehageplasser kommer trolig til å øke når to-åringene nå mister retten til kontantstøtte (ref. statsbudsjettet). De siste årene har gjennomsnittlig 15 barn gått i Steinerbarnehage på Nøtterøy. Dersom flere ønsker barnehage i hjemkommunen kan også det føre til økt behov for plasser. Aldersgruppen 1-5 år vil øke fra vel 200 barn i 2011 til 240 barn i 2030 ifølge SSB, middels nasjonal vekst.

Kapitaltilskudd til ikke-kommunale barnehager

Tjøme kommune gir tilskudd ut i fra gjennomsnittlige kapitalkostnader per heltidsplass i egne tilsvarende barnehager. Kommunens overtakelse av Tjøme barnehage vil endre grunnlaget for beregning av kapitalkostnader til ikke-kommunale barnehager. Endring i beregningsgrunnlaget vil trolig medføre en økning i kapitaltilskudd til ikke-kommunale barnehager i 2013.

Administrasjonsprogram for barnehager og skoler

Krav til dokumentasjon i barnehager og skoler tar tid fra læringsarbeidet i barnehager/skoler. Et administrativt system vil gi mer tid til det pedagogiske arbeidet og gi barnehage-/ skoleeier nødvendig dokumentasjon ved tilsyn. Det sikrer at dokumentasjon behandles og oppbevares etter lover og forskrifter. Systemet vil forenkle rapportering. Det forenkler også innkreving av brukerbetaling i barnehage/SFO. Innkjøp av program til barnehage og skoleadministrasjon vil innebære oppstartkostnader i tillegg til årlig avgift:

	Barnehage	Skole
Etablering/kursing	30.000,-	60.000,-
Årlig avgift	20.000,-	50.000,-

Kulturskolen

Antall barn på venteliste er redusert fra tidligere år. Tallet nå er 15. Det kan vurderes en økning i økonomiplanen for å redusere ventelisten ytterligere i økonomiplanperioden.

Økt timetall ungdomsskolen

Valgfag innføres for 8. trinn i 2012 og utvides gradvis til å omfatte 8., 9. og 10 trinn fra 2014. Med valgfag utvides timetallet til undervisning med 0,5 t. Denne økningen vil gjelde alle trinn i økonomiplanperioden. Valgfagene skal være praktisk innrettet og føre til økt motivasjon og læring. Det må vurderes hvor mange valgfag skolen kan tilby ut fra antall elever på trinnet/skolen. Konsekvenser innarbeides i økonomiplanen når læreplanene er kjente..

Barnevernet

Det er et behov for å styrke barnevernets faste bemanning med én stilling for å kunne ta unna økte oppgaver. Dersom øremerket stilling ikke videreføres utover 2012, bør rammene økes i økonomiplanen.

Utfordringer**Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)**

Kommunen har samarbeidsavtale med Nøtterøy for tjenester gitt av Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT). Avtalen omfatter ikke psykolog eller logoped tjeneste. Kommunen tilbyr pr. i dag ikke disse tjenestene til barn og unge. Det er et økende behov for psykolog og logopedhjelp. Tjøme kommune har en høy andel barn som henvises til Barne og ungdomspsykiatrisk klinikk (BUPA). Ut fra erfaringer er det vurdert behov for 50% stilling som psykolog med ansvar for barn i barnehage og skole, fra 0-16 år som både kan utrede og gi korttidsbehandling. Psykologen vil også kunne veilede foresatte samt gi råd knyttet til systemarbeid på skolene. Kostnader er estimert til 410 000. Tjøme kommune har gjennom flere år hatt behov – og økende behov for logopedtjenester i barnehage og skole til utredning og korttidsbehandling. Kostnader til 30 % logopedstilling estimeres til 250 000. Nøtterøy kommune har også tatt opp erfaringer med gjeldende samarbeidsavtale med Tjøme kommune. Det er signalisert fra Nøtterøy at ut fra PPTs reelle tidsbruk i Tjøme kommune og driftsutgifter for øvrig, må det vurderes en økning i dekning av utgiftene knyttet til PPTs arbeid. Denne økningen kommer i tillegg til psykolog og logoped. Nøtterøy mener at omfanget av tjenestene Tjøme mottar pr. dato overstiger det kommunen betaler for og at beregningsmåten må justeres. Det er ikke funnet rom for å legge inn midler i budsjettet til å styrke disse tjenestene.

9.3. Helse og velferd

Helse og velferd omfatter områdene NAV (4,3 årsverk), sykehjem (36,3 årsverk), hjemmetjeneste (25,5 årsverk), boligbaserte tjenester (35,1 årsverk) og rus- og psykiatritjeneste (10,1 årsverk). Lederne av virksomhetene og kommunalsjef utgjør lederteamet i Helse og velferd.

Definert som stab og direkte knyttet til kommunalsjef, er det ansatt kommuneoverlege (0,4 årsverk), pasientkoordinator (0,8 årsverk) og konsulent salgs- og skjenkebevillingssaker (0,1 årsverk).

Til sammen disponerer helse og velferd 113,6 faste årsverk fordelt på 175 ansatte (pr september 2011). I tillegg kommer ansatte på ulike kontrakter; herunder støttekontakter, avlastningspersonell, vikarer og engasjerte.

Ansatte i helse og velferd yter utfordrende og vidtspennende tjenester av forskjellig art innenfor nevnte områder, og skal ivareta innbyggernes behov for helhetlige tjenester. Ny administrativ organiseringen skal bidra til økt kvalitet og mer samarbeid på tvers.

Budsjett 2012

		Budsjett		Regnskap
		2012	2011	2010
Ansvar	300 Helse- og velferd			
10	Lønn	1 457	1 340	1 262
11	Pensjon	297	175	185
12	Arbeidsgiveravgift	235	216	205
20	Driftsutgifter	9 937	3 420	3 553
60	Driftsinntekter	-276	-144	-463
61	Ref sykepenges	-2 400	0	0
80	Fonds, finans etc	55	-346	22
	Sum ansvar: 300 Helse- og velferd	9 305	4 661	4 764
Ansvar	310 NAV Tjøme			
10	Lønn	1 626	1 961	2 951
11	Pensjon	331	269	432
12	Arbeidsgiveravgift	266	280	442
20	Driftsutgifter	10 076	12 188	12 671
60	Driftsinntekter	-6 490	-8 876	-10 577
61	Ref sykepenges	0	-141	-216
80	Fonds, finans etc	0	-1 237	-1 060
	Sum ansvar: 310 NAV Tjøme	5 809	4 444	4 643

		Budsjett		Regnskap
		2012	2011	2010
Ansvar	320 Psykiatri			
10	Lønn	6 055	5 489	5 073
11	Pensjon	1 050	697	607
12	Arbeidsgiveravgift	996	809	792
20	Driftsutgifter	725	460	280
60	Driftsinntekter	-3 491	-3 060	-3 052
61	Ref sykepenger	0	-22	-115
80	Fonds, finans etc	-200	0	901
	Sum ansvar: 320 Psykiatri	5 135	4 373	4 486
Ansvar	331 Sykehjem inkl 323 Fysio og 344 Furulund			
10	Lønn	19 181	18 510	17 889
11	Pensjon	3 055	2 464	2 110
12	Arbeidsgiveravgift	2 863	2 896	2 727
20	Driftsutgifter	3 687	3 836	4 064
60	Driftsinntekter	-4 458	-3 869	-4 040
61	Ref sykepenger	0	-832	-659
80	Fonds, finans etc	0	0	-34
	Sum ansvar: 331 Sykehjem	24 328	23 005	22 057
Ansvar	333 Hjemmetjenester inkl 324 Ergo			
10	Lønn	12 694	11 890	11 223
11	Pensjon	2 193	1 592	1 473
12	Arbeidsgiveravgift	1 976	1 869	1 719
20	Driftsutgifter	2 113	1 517	1 499
60	Driftsinntekter	-669	-560	-408
61	Ref sykepenger	0	-500	-656
80	Fonds, finans etc	8	8	8
	Sum ansvar: 333 Hjemmetjenester	18 315	15 816	14 858
Ansvar	Sum VH BBT eks 345 Psykiatribolig			
10	Lønn	20 994	20 348	19 174
11	Pensjon	3 073	2 450	1 890
12	Arbeidsgiveravgift	3 208	2 857	2 872
20	Driftsutgifter	5 144	4 756	5 203
60	Driftsinntekter	-3 730	-4 322	-3 084
61	Ref sykepenger	0	-573	-751
80	Fonds, finans etc	56	0	1
	Sum VH BBT eks 345 Psykiatribolig	28 745	25 516	25 305
	Lønn og sosiale kostnader	79 150	74 044	70 629
	Driftsutgifter	31 682	26 177	27 270
	Driftsinntekter	-19 114	-20 831	-21 624
	Fonds, finans, avskrivninger	-81	-1 575	-162
	Totalt område 3 Helse og velferd	91 637	77 815	76 113

Betydelige endringer i budsjettet fra 2011 til 2012.

På grunn av administrativ omorganisering iverksatt fra 1. august 2011, har budsjettet fått en annen struktur enn tidligere. Konsekvenser av dette, samt ordinære justeringer som følge av inflasjon, endrede lønninger og justerte samarbeidsavtaler kommenteres ikke særskilt. Større endringer av betydning for drift og helhetstenkning for øvrig kommenteres slik:

Stab – ansvar 300:

Her budsjetteres stillingshjemler kommunalsjef, kommuneoverlege, pasientkoordinator og stilling som behandler av alkoholrelaterte salgs- og skjenkesaker. I tillegg er det her samlet en del kostnadsarter/driftsavtaler som er felles for virksomhetene.

Endring: Samhandlingsmidler er budsjettet her, og er i sin helhet disponert slik:

- TNT – intermediær avdeling kr 600 000.
- Medfinansiering spesialisthelsetjenesten kr 5 597 000.
- Det er satt av samhandlingsmidler til operativ styrking av hjemmetjenesten kr 661 000, tilsvarende 100 % stilling.

Det er betydelig usikkerhet knyttet til hvordan samhandlingsmidlene bør disponeres for best mulig å komme til nytte for innbyggerne. Denne usikkerheten er spesielt knyttet til at kommunen skal medfinansiere spesialisthelsetjenesten. Utviklingen på dette området vil bli fulgt nøye, og avvik fra budsjettet vil bli rapportert og vurdert.

All refundert sykepengeinntekt budsjetteres sentralt på stab. Hensikten med et slikt grep er å se disse inntektene i et litt større perspektiv, samtidig som det trolig vil være enklere å rapportere eventuelle inntektsavvik.

Rus og psykiatritjenesten – ansvar 320:

Her budsjetteres de psykiatriske sykepleierne som er fast ansatt, engasjerte medarbeiderne på Styrk midler og Lindholmveien botiltak (psykiatriboligen). Virksomheten har også ansvar for å drifte planlagte nye botiltak for mennesker med rusproblematikk.

Endring: Virksomheten er ny, men er sammensatt av ulike tjenester fra andre virksomheter. Hensikten er å skape mer helhetlige tilbud til denne gruppen, samt et ønske om å utnytte felles kompetanse og tilgjengelige midler mer effektivt.

NAV – ansvar 310:

Her budsjetteres den kommunale driften ved NAV; det vil si økonomisk sosialhjelp, råd og veiledning, kvalifiseringsordningen, rusbehandling i hht Lov om sosiale tjenester, bosetting av flyktninger, introduksjonsordningen, tiltaksarbeid og administrering av avtaler knyttet opp mot Incestsenteret i Vestfold, Krisesenteret i Vestfold og Voldtekstmottaket i Vestfold.

Endring: Tidligere inntektsanslag knyttet til refusjoner fra NAV stat og integreringstilskudd flyktninger (reduert mottak) har vært for høye og er justert ned. For å kompensere noe for

disse reduserte inntektene er utgifter til voksenopplæring, introduksjonsordningen og økonomisk sosialhjelp redusert. I den sammenheng foreslås det også at avtalen med Røde Kors avsluttes, og at språkpraksisplasser forsøkes opprettet/integrert i kommunal regi.

Sykehjem – ansvar 331 og 323:

Her budsjetteres drift av sykehjemmet inklusive Furulund og kjøkkendrift. I tillegg budsjetteres drift av fast ansatte fysioterapeuter og driftstilskuddene til de fysioterapeuter vi har avtale med.

Endring: Furulund integreres i sykehjemmet. Økte kostnader skyldes i hovedsak justerte priser på kjøp av mat fra sentralkjøkken på Nøtterøy og et spesifikt pasientrettet tiltak. Økte utgifter kompenseres vesentlig med et økt anslag på vederlagsbetalingen.

Hjemmetjenester ansvar 333 og 324:

Her budsjetteres drift av hjemmetjenester; herunder ergoterapi, dagsenter for eldre, BPA ordning, sjåførtjeneste/hjelpemiddelmontør, hjemmesykepleie, trygghetsalarmer og hjemmehjelpstjeneste.

Endring: Økte kostnader skyldes i hovedsak betydelig økte kostnader knyttet til inngåtte avtaler om brukerstyrt personlig assistent (BPA). Ekstrahjelp og overtid er også justert opp, dels som en konsekvens av gjestepasienter knyttet til hjemmesykepleie. Psykiatriske sykepleiere med mer er flyttet til Rus- og psykiatritjenesten. I forbindelse med iverksettelse av samhandlingsreformen fra 01.01.12 er det budsjettert med en ny stilling for sykepleier. Stillingen vil bli av operativ art og vil bli rettet inn mot forebyggende arbeid.

Boligbaserte tjenester – ansvar 340, 341, 342, 346 og 347:

Her budsjetteres Møllebakken bofellesskap for funksjonshemmede, Rødstoppen og Ekornrød, Tjøme arbeids- og aktivitetssenter (TAA) og tiltak for hjemmeboende funksjonshemmede.

Endring: Ansvar for drift av Lindholmveien botiltak (psykiatriboligen) overføres til rus- og psykiatritjenesten. Lønnskostnader tilsvarende 100 % stilling er overført fra Møllebakken bofellesskap til Tjøme arbeids- og aktivitetssenter (TAA). Midlene ble budsjettert i 2011 budsjettet, men stillingen må formelt opprettes nå. På Møllebakken bofellesskap foreslås det opprettet ny 50 % stilling på grunn av ny bruker. I tillegg har det vært nødvendig å øke avlastningsbudsjettet på ansvar 247, noe som også skyldes tilflytting til kommunen. Statstilskudd ressurskrevende brukere er budsjettert ut fra forventet nivå, men med en litt annen fordeling på ansvarsområder enn tidligere.

Generelt for område helse og velferd:

Lønnsbudsjettet for hjemmesykepleie, bofellesskap funksjonshemmede, Rødstoppen, sykehjemmet og psykiatriboligen (fast lønn+pensjon+arbeidsgiveravgift) er redusert med 1.4 %, som til sammen utgjør kr 600 000. Dette er et grep for å redusere utgiftsnivået generelt og skal kompenseres gjennom mer effektiv drift. Ingen tiltak er pt iverksatt og aktuelle endringer vil senere bli rapportert.

Kommunen skal i løpet av 2012 knyttes opp mot helsenett. Dette betyr for helse og velferd sin del at vi får anledning til å utvikle og ta i bruk meldingsløftet, som vil lette og forbedre kommunens kommunikasjon med helseforetak og fastleger.

Helse og velferd har noen inntekter som knyttes til betaling for tjenester. Disse er:

- Gebyr for salgs- og skjenkebevillinger, som følger alkohollovens § 7-1, og fastsatt i forskrift.
- Egenbetaling praktisk hjelp i hjemmet, jf tilhørende forskrift. Forskriften regulerer generelt at makspris ikke kan overstige kommunens selvkost. I tillegg er det fastsatt maksimalsatser for de med inntekter opp til 2 G (kr 158 432). Ut over dette tar rådmannens forslag for 2012 utgangspunkt i G-reguleringen.
- Egenbetaling både korttids og langtidsopphold på sykehjem følger forskriftene.
- De øvrige betalingsattsene (trygghetsalarm, kostpris mat og leie av nøkkelboks) er fastsatt ut fra alminnelig skjønn. Også disse følger stort sett selvkostprinsippet, i forhold til råvarene. Det er i liten grad beregnet hva utøvers arbeidsinnsats koster kommunen. Vi vil søke å justere satsene mot faktisk selvkost i økonomiplanperioden.

Utfordringer:

Samhandlingsreformen iverksettes fra 01.01.12, og medfører betydelige utfordringer for helse og velferd. Tjøme kommune får gjennom økt rammetilskudd overført kr 6 858 000. Kommunene skal, med noen unntak, finansiere 20 % av medisinske innleggelser, og kommunalt mottak av utskrivingsklare pasienter fra dag en.

Samhandlingsreformen har hovedfokus på å bedre ressursutnyttelsen i den kommunale helse- og omsorgstjenestens samarbeid med spesialisthelsetjenesten. Samtidig må vi ha stort fokus på forebyggende arbeid internt i kommunen. Fremlegget til budsjett 2012 tar derfor sikte på å iverksette tiltak som kan redusere behovet for kostbare tiltak fra spesialisthelsetjenesten. Det er dog stor utfordring knyttet til det faktum at store deler av de overføringer vi mottar, trolig vil måtte pløyes tilbake til spesialisthelsetjenesten. Pt er det derfor forbundet med betydelig risiko å binde opp en for stor andel av de økonomiske midlene vi får, til tiltak internt i kommunen. Utviklingen i 2012 vil trolig vise mulighetsnivået.

Samtidig som samhandlingsreformen innføres, iverksettes to nye lover fra 01.01.12. Disse er Folkehelseloven og Helse- og omsorgstjenesteloven. Begge disse lovene gir føringer som det kommunale apparatet må forholde seg til, og som vil binde administrativ kapasitet i 2012.

I henhold til ny lov om folkehelsearbeid får kommunen plikt til å kartlegge innbyggernes helsetilstand, for å finne ut hvilke utfordringer vi står ovenfor. Ved slik innsats bør vi i større grad enn nå kunne forebygge sykdom og tilrettelegge helsetilbudet til våre innbyggere. Kommunen er pålagt å bruke alle sektorer til å fremme folkehelsen. Bred satsing på forebygging vil på sikt gi gevinster i form av lavere sykkelighet og en mer funksjonsfrisk og arbeidsdyktig befolkning.

Ved utarbeidelse av forslag til budsjett 2012 har det vært fokus på å styrke det arbeidet som utføres av hjemmetjenesten. Utfordringen vi står ovenfor, er at disponible økonomiske midler ikke rekker til alle nødvendige tiltak som på sikt vil kunne oppfylle samhandlingsreformens intensjon. Nye og utvidede oppgaver som pålegges kommunen, medfører behov for økt bemanning ut over det som følger av dette budsjettforslaget. Det er også viktig å presisere at utviklingen vil synliggjøre behov for å øke og endre den samla kompetansen ansatte har.

De seneste to år har vist at kommunen i perioder har disponert for få plasser på eget sykehjem. Dette har i hovedsak vært løst ved interne tilpasninger (tatt i bruk kontorareal, ettroms til toroms i perioder, Rødstoppen, kjøpt eksterne plasser og mer press på hjemmetjenesten). Vi har statistiske fremskrivninger fra SSB som tilsier at antall eldre stort sett vil holde seg stabilt på nåværende nivå frem til ca 2020. Deretter er det grunn til å anta at behovet for heldøgns plasser vil øke betydelig. Det er iverksatt et arbeid for å vurdere mer permanente løsninger på sikt.

Samtidig vil kommunen nøye vurdere Hagen-utvalgets (Innovasjon i omsorg) anbefalinger og tenke videre i form av smartløsninger som kan medføre at behovet for institusjons plasser reduseres. Dette kan skje ved en kombinasjon av å ta i bruk tilgjengelig teknologi, samtidig som hjemmetjenestene styrkes. Dette gjelder velferdsteknologi som kan gi brukerne større trygghet og bedre muligheten for å klare seg selv i hverdagen, telemedisinske løsninger til hjelp i behandling, tilsyn og pleie og teknisk støtte til kommunikasjon. Slik bruk av trygghetsskapende teknologi kan være med på å legge til rette for å kunne benytte ansattes tid på en bedre måte. Utfordringen for en liten kommune vil selvsagt være å ha et tilstrekkelig tiltaksapparat med kraft til å gjennomføre slike endringer på en klok måte. Nye teknologiske løsninger krever som regel også betydelig investeringer i riktig utstyr.

De kommunale omsorgstjenestene dreier seg ikke lenger bare om eldreomsorg, men dekker hele livsløpet med tjenestetilbud til familier med barn, voksne med nedsatt funksjonsevne og eldre med alvorlig sykdom og funksjonstap. Omsorgstjenestene skal således omfatte alle som har behov; uavhengig av alder, kjønn, diagnose og funksjonsevne. Tjenestetilbudet må tilpasses ulike livsfaser, og den enkeltes individuelle ressurser og behov må tas hensyn til. Utviklingen har vist at det er økende behov for mer spesialiserte tjenester som det er svært utfordrende for kommunen å kunne svare godt på.

Tjøme kommune har i 2011 innledet et konstruktivt og nødvendig samarbeid med Tønsberg og Nøtterøy kommuner (TNT). Allerede 01.01.12 åpner vi sammen en intermediær avdeling lokalisert til Gipø på Nøtterøy. Avdelingen skal gi korttidstilbud til utskrivningsklare pasienter i de tre kommunene. Ut over det diskuterer vi konkret også muligheten for å etablere felles hjelpemiddellager (og ansatte) fra 2012/2013, og andre mulige samhandlingsområder vil bli satt på dagsorden. Tilsvarende fora er også etablert i 12k regi, og det er grunn til å anta at slikt samarbeid gir gevinst på litt sikt.

Som det fremgår av ovenstående står helse og sosial ovenfor betydelige og ressurskrevende utfordringer i 2012. Vi skal forholde oss til en reform og nye lover som både er utfordrende og som har sider ved seg vi foreløpig ikke kjenner godt nok innholdet i og konsekvenser av. Samtidig skal vi forholde oss til og ivareta de behov egne innbyggere signaliserer, innenfor et ressursgrunnlag som nok av mange oppleves som knapt. Vi tror at tiltak som kan forhindre og forbygge forhold som ellers ville kreve svært mye av vårt tjenesteapparat, på sikt vil være

økonomisk gunstig for kommunen. En forsterket hjemmetjeneste ville være en god start på en slik utvikling.

Mål:

Det primære mål for helse og velferd 2012 vil være å forholde seg adekvat til innholdet i samhandlingsreformen og de to nye sentrale lovene som nå iverksettes. I den sammenheng er det svært viktig at vi klarer å disponere tilgjengelige ressurser best mulig for innbyggerne.

Et annet viktig mål vil være å øke ressurser til forebyggende tiltak. Utfordringen blir å bidra til at slik ressuroverføring blir mulig. Konkrete forebyggende tiltak vil på en rekke områder kunne forhindre eller utsette behov for dyre heldøgnsløsninger. I denne tenkningen er hjemmetjenesten en sentral aktør, og burde vært tilført et bedre ressursgrunnlag enn vi har maktet. Også tjenesteområder som fysioterapi, ergoterapi og god hjelpemiddelhåndtering anses viktig i denne sammenheng. Samtidig må vi forholde oss til at etterspørselen etter heldøgns omsorgsplasser i perioder har vært større enn hva vår normale kapasitet tilsier at vi kan imøtekomme, uten å måtte anmode kommunestyret om ytterligere midler.

Helse og velferd starter nå arbeidet med å utvikle og revidere lokale planer som kan fortelle oss mer om hvilke oppgaver vi står ovenfor de neste årene, og hvilke mulighetsrom vi har for å løse disse oppgavene. Dette vil gjelde behovet for omsorgstjenester på flere nivåer og områder. Slikt planarbeid vil gi oss nødvendig oversikt over hvilke behov som skal dekkes, men vil trolig også ha som konsekvens at politikerne i kommunestyre og utvalg må ta stilling til hvilke tjenester som skal prioriteres eller bortprioriteres de nærmeste årene. Lovpålagte tjenester vil bli vurdert opp mot andre høyverdige formål, og nødvendig kvalitet på tjenestene må også tas opp til diskusjon. Inn i dette planarbeidet vil vi også måtte vurdere behov for endring i boligmasse og hvordan kommunen på mest hensiktsmessig måte skal kunne bli i stand til å møte de boligbehov ulike grupper innbyggere signaliserer.

Helse og velferd vil også bruke 2012 til å vurdere muligheter, og iverksette tiltak som kan gi kostnadseffektive synergieffekter av at vi nå igjen er samlet i et område med felles overbygning. Det fremlagte forslaget til budsjett 2012 har i liten grad forskuttert slike mulige gevinster, men tiltak vil bli iverksatt når aktuell gjennomgang viser hvilke handlingsalternativ som måtte foreligge. Eksempler på dette kan være bedre personellutnyttelse på tvers, redusert bruk av deltid og endrede turnusopplegg.

9.4. Plan, teknikk og miljø

Kjerneoppgaver/ansvarsområder:

- Areal-, tema- og kommuneplanlegging
- Miljøvern
- Kommunal kriseberedskap
- Gebyr/innkreving og beregning
- Utbygningssavtaler
- Kart og oppmåling
- Grunnerverv
- GIS, Infoland, matrikkelføring
- Saksbehandling knyttet til konsesjon, landbruk, bygge- og delingssaker
- Saksbehandling knyttet til forurensningslov/tilkobling og utslipp
- Saksbehandling knyttet til havne- og farvannsløp
- Motorisert ferdsel i utmark
- Viltforvaltning
- Saksbehandling knyttet til veiloven
- Saksbehandling knyttet opp mot friluftsløven.
- Avgiftsberegning innen VAR tjenestene
- Forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygninger og eiendommer, samt renhold.
- Utvikling og gjennomføring av større og mindre byggeprosjekter.
- Kommunalområdet leverer også brukerservice til brukerne av de kommunale bygg i form av renhold og vedlikehold.
- Drift, vedlikehold og vaktberedskap for vannverk, avløpsanlegg, renseanlegg, renovasjon, kommunale veier, havner, friluftsområder og skogforvaltning, samt for brannberedskap og forebyggende arbeid (feiring, oljevern).
- Gjennomføre alle nyanlegg og investeringer som kommunestyret vedtar innen vann, avløp, renovasjon, veier, havner og friluftsområder, fra plan- og prosjektering til ferdig anlegg.
- For store deler av kommunalområdets samlede produksjon utøves bestillerfunksjon og kvalitetskontroll av varer og tjenester fra det private næringsliv og fra interkommunale selskaper. Alle større vedlikehold og investeringstiltak legges ut til det private næringsliv i anbudskonkurranse.

Ansatte:

Antall ansatte: 32 (+ sommerhjelp og vikarer)
Antall årsverk: 29,35 (+ sommerhjelp og vikarer)

Viktige mål for kommunalområdet PTM i økonomiplanperioden

- Yte best mulig service innenfor de gitte rammer
- Opptre saklig, ryddig og forutsigbart i all saksbehandling
- Effektivisere saksbehandlingen og økonomisere med tidsressursene

- Sørge for at kommunens bygninger og eiendommer ivaretas og forvaltes på en økonomisk forsvarlig måte, slik at de kan tjene sin hensikt på en best mulig måte overfor sine brukere.
- Sørge for at Tjømes befolkning til enhver tid har tilgang på nødvendige og gode kommunaltekniske tjenester.
- Kommunalområdet skal drives slik at det tar vare på Tjømes egenart og det ytre miljø på en forsvarlig måte.
- Resultat \leq bevilget budsjetttramme

Tiltak for å nå målene:

Arbeidet med utarbeidelse og etablering av skriftlige rutinebeskrivelser fortsetter. Gebyrregulativer/lokale forskrifter skal oppdateres i nødvendig utstrekning for å tilpasse endringer i bl.a. lovverk.

Fokus på rammebetingelsene for saksbehandlerne.

Effektivisere driften gjennom tilrettelegging og organisasjonsutvikling.

Gjennomføre vedtatte tiltak/prosjekter innenfor godkjente rammer.

Det er nødvendig å ha fokus på opplæring og andre kompetanseoppbyggende tiltak. Skal man kunne yte god service og saksbehandling er det helt avgjørende å kunne vedlikeholde eksisterende kunnskaper, samt å tilegne seg nye. PTM er et område med høyt utdannede personer og erfaringsmessig er kurs etc. for denne kategorien kostbare. Det er med bakgrunn i den økonomiske situasjonen ikke forslått å øke midlene til kompetanseutvikling ut over det nivået man har pt.

Budsjett og økonomiplan for kommunalområdet

		Budsjett		Regnskap
		2012	2011	2010
Ansv	400 Plan, teknikk og miljø (adm)			
10	Lønn	650	452	441
11	Pensjon	132	63	65
12	Arbeidsgiveravgift	107	74	72
20	Driftsutgifter	170	144	53
60	Driftsinntekter	-10	0	0
	Sum ansvar: 400 Plan, teknikk og mil	1 049	733	630

		Budsjett		Regnskap
		2012	2011	2010
Ansvar	410 Bygg og eiendom			
10	Lønn	1 416	2 107	2 082
11	Pensjon	269	305	305
12	Arbeidsgiveravgift	230	364	351
20	Driftsutgifter	6 631	6 119	9 760
60	Driftsinntekter	-6 535	-6 796	-6 326
61	Ref sykepenger	0	0	-87
80	Fonds, finans etc	7 299	7 157	5 961
	Sum ansvar: 410 Bygg og eiendom	9 310	9 256	12 044
Ansvar	411 Renhold			
10	Lønn	3 932	3 856	3 584
11	Pensjon	768	514	538
12	Arbeidsgiveravgift	637	604	582
20	Driftsutgifter	726	687	465
60	Driftsinntekter	-400	-360	-503
61	Ref sykepenger	-118	-116	-22
	Sum ansvar: 411 Renhold	5 545	5 185	4 643
Ansvar	420 Plan, areal og miljø			
10	Lønn	534	0	0
11	Pensjon	109	0	0
12	Arbeidsgiveravgift	88	0	0
20	Driftsutgifter	842	0	2
60	Driftsinntekter	-199	0	-1
80	Fonds, finans etc	-351	0	0
	Sum ansvar: 420 Plan, areal og miljø	1 023	0	2
Ansvar	425 Forvaltning			
10	Lønn	2 552	2 202	2 191
11	Pensjon	520	305	335
12	Arbeidsgiveravgift	415	359	356
20	Driftsutgifter	1 373	1 673	1 165
60	Driftsinntekter	-3 847	-3 103	-2 839
61	Ref sykepenger	0	0	2
80	Fonds, finans etc	22	31	44
	Sum ansvar: 425 Forvaltning	1 035	1 467	1 254

		Budsjett		Regnskap
		2012	2011	2010
Ansvar	430 Samferdsel,beredskap og miljø			
10	Lønn	219	405	194
11	Pensjon	42	55	28
12	Arbeidsgiveravgift	36	65	32
20	Driftsutgifter	6 089	5 713	6 423
60	Driftsinntekter	0	0	-84
80	Fonds, finans etc	942	924	864
	Sum ansvar: 430 Samferdsel,beredsk	7 328	7 162	7 456
Ansvar	441 Verdens Ende			
10	Lønn	81	61	86
11	Pensjon	0	0	3
12	Arbeidsgiveravgift	10	10	12
20	Driftsutgifter	665	755	568
60	Driftsinntekter	-890	-908	-832
80	Fonds, finans etc	402	394	394
	Sum ansvar: 441 Verdens Ende	268	312	231
Ansvar	445 Havner & Friområder			
10	Lønn	105	56	127
11	Pensjon	0	0	12
12	Arbeidsgiveravgift	9	9	20
20	Driftsutgifter	772	1 034	969
60	Driftsinntekter	-452	-439	-514
80	Fonds, finans etc	131	128	137
	Sum ansvar: 445 Havner & Friområd	565	788	751
Ansvar	450 VAR-området			
10	Lønn	2 329	4 195	3 925
11	Pensjon	449	590	499
12	Arbeidsgiveravgift	378	683	582
20	Driftsutgifter	19 694	17 755	16 638
60	Driftsinntekter	-37 046	-32 852	-27 909
61	Ref sykepenger	0	-12	-296
80	Fonds, finans etc	5 185	3 242	-21
	Sum ansvar: 450 VAR-området	-9 011	-6 399	-6 582
Ansvar	460 Utvikling			
10	Lønn	1 701	0	0
11	Pensjon	345	0	0
12	Arbeidsgiveravgift	276	0	0
20	Driftsutgifter	196	0	0
	Sum ansvar: 460 Utvikling	2 518	0	0
	Lønn og sosiale kostnader	18 221	17 206	16 019
	Driftsutgifter	37 158	33 880	36 043
	Driftsinntekter	-49 379	-44 458	-39 008
	Fonds, finans, avskrivninger	13 630	11 876	7 379
	TOTALT PTM	19 630	18 504	20 433

Gebyrer

Alle gebyrer fastsettes innenfor gitte statlige reguleringer etter selvkostprinsippet.

Gebyrendringene fremgår av egen liste, ”publikumskonsekvenser”. Årsgebyrene for VAR – området er foreslått økt med 17 % (vann: 22,1 %, avløp: 14,1 %, renovasjon: 20,2 %, feiing: 7,1 %). Slamtømmegebyret er redusert med 6,8 %. Tilkoblingsgebyrene er foreslått økt med 2,5 %. VAR – gebyrene fremkommer som et resultat av selvkostprinsippet.

For budsjettåret 2012 er det foreslått å innføre differensierte renovasjonsgebyrer for helårsabonnenter og sommerabonnenter, samt betaling over 4 terminer. Det er videre foreslått at gebyret for sommerabonnentene skal utgjøre 80 % av gebyret for helårsabonnentene, hhv. 2.240,- og 2.800,-. Begge beløp er ekskl. mva. Dersom man velger å videreføre dagens ordning med lik gebyrsats vil ”helårsgebyret” utgjøre 2.546,- kr ekskl. mva. Bakgrunnen for differensiert gebyrsats er den misnøye som er fremkommet i møter med velforeningene (hyttevelene) over at de betaler det samme som fastboende, men uten tilbud om tjenesten i vinterhalvåret. Dette er det således prøvd å imøtekomme gjennom forslaget til differensierte satser. For de som ønsker det er det mulig å tegne helårsabonnement. Kravet er at avfallet må bringes frem til brøytet vei.

Havnegebyrene er foreslått uendret. Disse ble oppjustert i fjor og har et fornuftig nivå. Gebyret er avgiftsfritt.

Plan- og byggesaksgebyrene er foreslått økt med 25 % for tiltak uten ansvarsrett og 25,2 % for øvrige saker. Gebyr for behandling av dispensasjonssaker likeså. På søknader som mottas via ByggSøk er det som tidligere lagt opp til 10 % rabatt på ordinære gebyrer. Slike søknader reduserer arbeidet med journalføringen og sparer kommunen for arbeid. Bakgrunnen for den relativt høye økningen ligger i selvkostprinsippet. For 2010 har kommunen subsidiert dette tjenestefeltet med 300.000 kr og prognosen for 2011 er 490.000 kr.

Arealplangebyrene foreslås økt med 20 % og oppmålingsgebyret økes med 28,6 %. Sistnevnte gebyrøkning er også en konsekvens av selvkostprinsippet. For oppmålingstjenesten ble kostnadsdekningen 80 % i 2010 og prognosen for 2011 er 69 %, en underdekning på hhv. 265.000 kr og 430.000 kr.

Arealplan hadde en kostnadsdekning på 42 % i 2010 og prognosen for 2011 er 36 %. Dersom selvkostprinsippet skulle vært lagt til grunn her må gebyrene mer enn fordobles.

Det henvises for øvrig til egen sak om fastsetting av gebyrene.

Viktige endringer i driften

Budsjett 2012

I hovedtrekk vil driften i 2012 bli på tilsvarende nivå som 2011. Det er ikke foreslått større endringer, men rammene er vesentlig trangere enn hva fremskrevet resultat for 2011 tilsier.

Dette vil innbære en streng budsjett disiplin, nøye oppfølging og effektivisering.

Interkommunal bygningskontroll er under etablering og konsekvensene er inntatt i budsjettforslaget og gjenspeiles i byggesaksgebyrene.

Rullering av kommuneplanen krever styrking av planressursene.

Midler til engasjering av sommerhjelp (skoleungdom) er noe styrket.

Flaggheisingen overføres til Tjøme Skolemusikk og dette gir kommunen besparelser.

Økonomiplanen 2012-2015

- Rullering av kommuneplanen betinger styrking av plankapasiteten. Det vil være nødvendig å kjøpe bistand, hvilket er foreslått i 2012-13.
- Fylkeskommunal overtakelse av G/S veier og gatelys er foreløpig utsatt og den forventede innsparingen uteblir således. Vedlikehold av gatelysene blir overtatt av Mesta Veilys fra 1.1.12 etter felles anbudsrunde for Vestfold.
- Ressurser til å øke kapasiteten innen VAR-området til drift/vedlikehold og oppfølging av investeringsprosjekter ihht. hovedplan VA er videreført.
- Midler til planprosjekt "Helhetlig vannforvaltning for vannområdet Horten – Larvik". Spleiselag mellom flere kommuner.
- Gjennomføre merking av alle el-hovedtavler etter pålegg.
- Modernisering av dusjanleggene i servicebyggene på verdens Ende og i Sandøsund.

Til grunn for budsjett og økonomiplan er det lagt erfaringstall fra tidligere års regnskaper og en analyse av behov, krav og forventninger som stilles til driften av kommunaltekniske anlegg fra myndigheter og fra lokalsamfunnet, samt konsekvenser av tidligere vedtak. Budsjett og økonomiplan legger en stram ramme for kommunalområdet og gir ikke rom for større uforutsette hendelser i driften.

I budsjett for 2012 og for økonomiplanperioden 2012-2015 skal VAR regnskapet balanseres etter selvkostprinsippet. Likeledes gjelder dette byggesak og oppmåling.

Konsekvenser og utfordringer

Budsjett 2012

Rammen blir relativt sett stadig trangere. Hovedutfordringene blir således å klare å utføre pålagte oppgaver, samt levere etterspurte tjenester til rett tid og til den kvaliteten som forventes. Store tunge plan- og prosjektoppgaver er i gang i tillegg til den ordinære driften.

Det antas en videreføring av dagens saksmengde innefor byggesak, arealplan og oppmåling, men grunnet endringer i PBL vil vi få flere meldingssaker og færre av de øvrige sakstypene. Fra 1.7.2011 er kommunen pålagt tilsynsoppgaver etter ny PBL. Det arbeides i 12K med et felles opplegg for samarbeidskommunene.

PTM kjøper i dag deler av oppmålingstjenestene av ekstern konsulent. Kostnadene forbundet med dette dekkes fullt og helt av gebyrinntektene.

Gebyrinntektene er vanskelig å forutsi da de bygger på flere ukjente faktorer, bl.a. antall saker, type saker, kompleksitet, ”ulovlige byggetiltak”, saksbehandlingskapasiteten osv.

Da kommunen overtok Torås fulgte det med en kostnad for strøm til fjellanlegg. Det er ikke budsjettert med slik kostnad i det man forventer å få til en leieavtale med kjøper av nedre leir. Dersom det ikke lykkes vil strømmen bli kuttet.

Det er pt. ikke inngått langsiktig leieavtale for Verdens Ende og det er bakgrunn for at disse budsjettpostene er videreført på 2011 nivå.

Kommunen tar sikte på å videreføre arbeidet med en løsning av bussholdeplass i Budal for Hudø-elevne.

Festeavgiftene vil bli vurdert økt, parallelt med tilbudet om salg av festetomtene.

Økonomiplan 2012-2015

Utarbeidelse av klima og energiplan er gjennomført. Planen inneholder føringer og tiltak som vil ha økonomiske utfordringer. Dette er ikke foreslått tiltak ennå.

Innføring av ny matrikkellov (Lov om eighedsregistrering), som trådte i kraft 1/1-2010, har vært utfordrende og krevende. Hver enkelt sak er blitt vesentlig mer omfattende å behandle. Dagens GPS-satelittsystem, som benyttes i oppmålingen, fases ut i løpet av 2012. Det er derfor tatt inn anskaffelse av nytt utstyr i 2013. Kostnad er anslått til 200.000 kr.

I 2012 og -13 er det foreslått økt bevilgning (hhv. 300' og 300') til rullering av kommuneplanen. Midlene er nødvendig for å styrke plankapasiteten samt å dekke kostnadene til trykking av nytt plankart.

En egen arbeidsgruppe har utarbeidet plan for Tjøme sentrum som kommunestyret har gitt sin tilslutning til. Planen inneholder tiltak på kort og lengre sikt. Det er foreslått avsatt midler (ramme på 875.000 kr) i 2012 til gjennomføring av plantiltak. I 2011 ble det bevilget 1 mill. kr.

Dagens driftsbudsjetter er for små til å starte på noen form for større rehabilitering av bygningsmassen. Det er heller ikke tilstrekkelig midler til å opprettholde standarden. Konsekvensen blir dermed et årlig forfall. Uforutsette skader som oppstår i løpet av et driftsår, som må utbedres, medfører gjerne til budsjettoverskridelser. For 2012 er det foreslått under ”investeringer” å gjøre utbedringer på utleieboligene.

De siste årene har det vært arbeidet systematisk med renholdsopplegget og renholdt areal pr. arbeidstime har øket betraktelig. Dette skyldes at renholds faget er oppgradert gjennom økt kompetanse hos renholderne, og nye renholds metoder er tatt i bruk. Gjennom systematisk arbeid er effektiviteten blitt god, men dette har stadig fokus. Ny renholdsplan er under utarbeidelse.

Normtall for opprettholdelse av investert kapital i en bygning er i størrelsesorden 120,- kr/m² BTA for et minimumsvedlikehold. Tjøme bruker ca. 30 kr/m². Dette medfører kortere levetid før nødvendig opprusting må finne sted.

Innsparingspotesialet ifm. nytt skolebygg på Lindhøy, som var lagt inn i tidligere økonomiplaner, er usikre prognoser. Resultatet vil først vise seg når vi har hatt et normalt driftsår.

Andre budsjettutfordringer i forhold til bygningsmassen:

- Kommunale gebyrer øker.
- Konsekvenser av nye investeringer.
- Nødvendige investeringer knyttet til pålegg fra offentlige instanser (for eksempel næringsmiddeltilsyn, brannvesen, helsemyndigheter, arbeidstilsyn, el-tilsyn o.lign.)
- Tjøme kommune blir stadig bedre på besparelser som følge av ENØK tiltak.
- Nye installasjoner som krever et større strømforbruk, primært ventilasjonsanlegg.

Å sette fokus på forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) av bygningsmassen med tanke på rasjonell og kostnadseffektiv drift, kan være et konstruktivt bidrag til effektivisering. Gjennom en slik prosess bør man bl.a. drøfte hvilke strategiske valg som skal danne grunnlag for fremtidig drift av kommunens bygningsmasse, samt hvilke tilbud kommunen skal yte på boligfronten.

Utfordringer i VVA sektoren:

Det ligger, til tross for de store investeringer i VA-sektoren de seinere årene, et meget stort og udekket vedlikeholds- og oppgraderingsbehov for vann og avløpsanlegg. Dette gjelder også for kommunale veier på Tjøme. I dette ligger store utfordringer for driften og den forutsigbarhet som forventes av befolkning og myndigheter til levering av trygt og tilstrekkelig vann, trygghet for sikker behandling av avløpsvann, god fremkommelighet og trafikksikre veier, samt ønske om trivsel i nærmiljø og i rekreasjonsområdene på Tjøme.

Klimaendringer med ”ekstremvær” og store nedbørsmengder inntreffer oftere og kraftigere enn tidligere, og gir avløpsnettene store utfordringer. Tilbakeslag fra avløpsnettene i kjellere er meget belastende for de av våre abonnenter som blir berørt, og situasjonen sliter på ”kommunens renommé”. Nødvendige og store rehabiliteringstiltak på avløpsnettene for å fjerne de store fremmedvannsproblemene i disse områdene, er derfor tatt inn i vedtatt Hovedplan for avløp, og må gjennomføres for å løse problemene.

Årlig reises det krav om regress (erstatning) til Tjøme kommune for store beløp etter tilbakeslag i private bolighus fra kommunalt avløpsnett. Forsikringssselskapene vil i fremtiden stille større krav til kommunens oppgradering og vedlikehold av VA-anlegg, samt til innføring av kommunalt sanitærreglement.

Kommunens forskrifter for vann og avløp må fornyes / moderniseres og nytt sanitærreglement og retningslinjer/avtaler om tilknytning til kommunalt vann og avløpsnett må utarbeides. Forslag legges frem for kommunestyret.

For kommunale veier er det med de ressurser som til i dag har vært stilt til rådighet ikke mulig å opprettholde verdien av den anleggskapital som er lagt ned i infrastrukturen.

Når dette er sagt så har den ekstra millionen til asfaltering i 2011 gitt et betydelig løft og det er derfor foreslått å videreføre dette i planperioden.

Investeringer

VAR-området.

Hovedplan for vannforsyning i Tjøme kommune og Hovedplan for avløp i Tjøme kommune er rullert i 2009 og vedtak er fattet i kommunestyret. Hovedplanene gir god kunnskap om dagens situasjon for vann og avløpsanlegg, behov for rehabilitering av eksisterende avløpsanlegg og om nødvendige investeringer som må gjøres for å møte fremtidig befolkningsutvikling og boligbygging, samt ønske om å legge til rette for næringsutvikling og oppgradering av fritidsbebyggelsen på Tjøme. Det er derfor satt en strategi og konkrete mål for vann og avløpsanlegg i Tjøme kommune.

I budsjett for 2012 og i økonomiplan for 2012-2015 er investeringsnivået i de vedtatte hovedplaner lagt til grunn. I tillegg er det foreslått å bevilge midler til å løse overvannsproblemene på Lindhøy og til vann- og avløpsanlegg for å betjene nytt boligfelt mellom Feierskauen og Hulebakk.

I budsjett for 2012 er disse VAR-prosjektene lagt inn:

- Rehab avløpspumpestasjon Gon
- VA Tjøme syd del 1, Havna – Verdens Ende
- VA Tjøme syd del 2, Grepan – Skåveien + avløpspumpeledning servicebygg
- Ny overvannskulvert Lindhøy – Kjærebekken
- Ny avløpspumpestasjon Grimstad + nødoverløp
- Ny bil til renseanlegg og pumpestasjoner
- Driftsovervåkning pumpestasjoner del 2
- Rehab/separering avløp Ormelet etappe 2 og 3
- Ø 160 vannledning Ormelet

Det vises for øvrig til egen oversikt over tiltak i planperioden. Tiltakene er behørig omtalt i hovedplanen for VA.

Prisene er justert med forventet prisstigning for de nærmeste årene, hvilket gjør utslag i kostnadsnivået. *Kostnadene vil videre bli kvalitetssikret i arbeidet med prosjektering av anleggene og gjennom anbudsprosessen.*

Investeringer som gjøres i VAR-området vil ikke direkte ha konsekvens for kommunens økonomi. For den enkelte abonnent av VAR-tjenester vil imidlertid konsekvensen reflekteres i de gebyr som fremkommer som følge av de mål som er nedfelt i hovedplanene.

Øvrige investeringer er lagt inn i budsjett 2012:

- Bygge leiligheter for vanskeligstilte (rus/psykiatri)
- Bygge nye omsorgsplasser (planfase)
- Brannsikringstiltak
- Barnehageutvikling (planfase)

- Avfallsrom ved kommunehuset
- Toalettanlegg Gjervåg (videreført fra 2011)
- Verdens Ende havn og Sandøsund havn. Det er gitt *tilskudd fra Kystverket gjennom statsbudsjettet for 2011 og 2012* til dybdeøkning (forslag i statsbudsjettet 2012 - fiskerihavn).
- Opprusting/dekkefornying kommunale veier. Behovet er stort. Det videreføres en årlig bevilgning til tiltaket.
- Tiltak ifm. sentrumsplanen
- Ny traktor. Den gamle er fra 1997.
- Boliger i Mølleråsen, ventilasjonsanlegg, terassedører, utv. maling mm.

Økonomiplan 2012-2015

Øvrige investeringstiltak som er lagt inn i økonomiplan 2012-2015 :

Prosjekt	Kommentar
Barnehageutvikling	Planlegging i 2012, bygging avklares etter planprosess
Bygging av nye heldøgns omsorgsplasser	Avklares etter vedtak om helhetlig omsorgsplan
Gjervåg toalettanlegg	Vann og avløp er nå tilgjengelig
TUSK rehab	Forprosjekt 2011-12
Ny GPS til oppmåling	Gallileo satellitt. Nytt system i 2012-13
Fornye dusjanleggene i idrettshallen	2014
Opprusting/dekkefornying kommunale veier	Meget stort behov. Årlig rammebevilgning
Restaurering av dypvannskai Fergeodden	Er i meget dårlig forfatning. 3 mill. etter 2014
Bygge leiligheter for vanskeligstilte (rus/psykiatri)	Reguleringsplan under arbeid

G/S prosjekter

Prosjektene er i tråd med trafikksikkerhetsplan vedtatt av HLK og HPM

Pri	Prosjekt	Kommentar
1	G/S vei Feierskauen - Flekkenveien – Holtane (1,7 km)	Regulering/byggeplan 2013
2	G/S vei Haug – Hulebakk (0,8 km)	Regulering/byggeplan 2010-11
3	G/S vei Bakeriveien – Røssesund bru (0,5 km)	Etter økonomiplanperioden (5 mill.)
4	G/S vei Brøtsø (Røssesund bru – Risbrua 2,4 km)	24 mill. etter økonomiplanperioden.

Gang- og sykkelveger er ført opp som investeringer ihht. prioriteringene i trafikksikkerhetsplanen vedtatt av hovedutvalgene. Det må søkes om tilskudd fra Statens Vegvesen via midler til trafikksikkerhetstiltak (FTU) langs fylkesveier. Normalt vil dette gis, men det må påregnes en venteliste på 2-4 år frem i tid. Tiltakene må vedtas tatt inn i økonomiplanen. Midler må bevilges min 2 år i forveien til å utarbeide reguleringsplan og byggeplan for prosjektet. Normalt gis det 60 % tilskudd til slike trafikksikkerhetstiltak, mens 40 % egenandel må bevilges av Tjøme kommune. Tiltakene er høyt prioritert i forslag til Trafikksikkerhetsplan for Tjøme kommune (Vedtatt i 2011 av hovedutvalgene, skal behandles av kommunestyret i desember). Søknadsberettigede tiltak må være å finne i TS-planen.

Det er ikke tatt høyde for eller sett grundig på samtidighet for eventuelle VA-tiltak langs traseene. Dette må vurderes i forhold til hovedplan VA og hvert enkelt tiltak.

Investeringsbehov som ikke er medtatt er behov for økt kapasitet for offentlig parkering Sandøsund med kr. 1,5 mill. til erverv av grunn og anlegg av parkeringsplass forblir uløst. Kystverket har gjennom nylig gjennomført kartforretning for gamle parseller i kaiområdet signalisert mulighet for erstatningsarealer til slikt formål.

PTM trenger 3 garasjeplasser til sine biler; én til oppmåling to til drift, vedlikehold og service. Videre er det behov for å få orden på avfallproblematikken rundt kommunehuset. Kommunen har i flere år slitt med at mange ser på kommunes avfallsdunker som offentlige, og da kan det meste avhendes der. Dette vil vi få bukt med, ved at dette integreres i et forenklet anlegg. Kommunens biler kan i dag ikke stå utrustet med det verktøy som er ønskelig i forbindelse med utrykning, serviceoppdrag etc., grunnet fare for tyveri. Dette er ineffektivt. Garasjedelen av prosjektet vil bli vurdert samlokalisert med sykehjemmets og kirkens behov, mens avfallsdelen ligger inne i forslaget til budsjett.

Salg av kommunale eiendommer

Det er foreslått i planperioden å selge tomtene i Kviet. Det er nå opparbeidet privat vann- og avløpsanlegg som kan tilkobles. Arealet på Sundene vil bli solgt så snart ferdigveimålingene fra Statens vegvesen er mottatt og makebytte er avklart. Dette salget er tidligere vedtatt av kommunestyret. Evt. øvrige salg vil bli vurdert og lagt frem for kommunestyret.

Øvrige byggeprosjekter

Øvrige byggeprosjekter som er vedtatt igangsatt videreføres i 2012 med mindre de ferdigstilles i 2011.

En nærmere orientering om de enkelte byggeprosjekter framgår av kapittel 7.